

bb.53./ a belföldi .....foyt/p

33. borsodi himzések
34. üzemavató
35. a tit új elnöke
36. magyar-olasz megállapodás
37. közoktatási szakemberek tanácskozása
38. tanácsai testületi ülések
39. összefogással többet a népgazdaságnak
40. főiskola átadás
41. lengyel bányásznap
42. új autóbuszok
43. az országgyűlés mezőgazdasági bizottsága
44. új távfűtési rendszer
45. társadalmi összefogással...
46. a szabócs megyei tanács vb-ülése
47. paprikatermesztés
48. tanácskozást tartottak szolnok megyében
49. mongol békemozgalmi küldöttség
50. hangverseny gyulán
51. phazaérkezett a kki küldöttsége
52. időjárásjelentés
53. hírnegyzők

/mti/

.-

21.15/p

-36-

v é g e

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: bajnok zsolt
szerkesztette: doztányi imre
                  izsák erika

21³⁰UG

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I.. Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

60.008/1

Belföldi hírek

1978. december 13. s z e r d a

bb.1. naponta 4 és félmillió utas a bkv járművein - fejlesztések
1979-ben

i don/ pá/p bc ie

1978. december 13.

- egy milliárd hatszázmilliónál több utast - az előzetesen vártnál többet - szállított már ebben az évben a budapesti közlekedési vállalat a különféle tömegközlekedési járművein. - mondta daczó józsef, a bkv vezérigazgatója az mti munkatársának a vállalat idei tevékenységéről és jövő évi céljairól adott nyilatkozatában.

- az v. ötéves tervidőszakra előirányzott fejlesztések időarányosan, így az ideiek is teljesültek, illetve teljesülnek - mondta a vezérigazgató. a vállalat naponta több mint négy és félmillió utas szállításáról gondoskodik. az autóbuszokon évről évre többen, az idén már 560 millióan utaztak. a különböző járműfajták közül változatlanul a villamosé az első hely: a sárga szerelvényeket mintegy 700 millióan vették igénybe. mivel az utasok száma állandóan emelkedik, a bkv egyik fő célja, hogy szinten tartsa, illetve ahol lehetséges, növelje a járművek úgynevezett keringési sebességét. a járművek átlagosan 17.4 kilométeres sebességgel közlekedtek.

/folyt köv./

-1-

UG

bb.1. /naponta ....folyt/p

- az 1979-es terv szerint tovább korszerűsítik a járműparkot a programban 139 szóló és 178 csuklós autóbusz, 25 trolis, 10 héy-szerelvény, valamint 70 csehszlovák gyártmányú tátra villamosforgalomba állítása szerepel. 1979 januárjáig elkészül a 19-es autóbusz helyett közlekedő 80-as jelzésű trolis utpályája. a jövő évi tervben szerepel a 64-es villamos, a 75-ös és a 131-es autóbusz trolival való fölváltása. a selejtezésre váró villamosok nagy részét tátra villamosokkal kívánja pótolni a bkv. folytatják az elővárosi vonalak jelző- és biztosító berendezéseinek kiépítését is.

- a járműveken egy-egy utas évente átlag 550 órát utazik: csaknem annyit, amennyit munkahelyén három hónapig dolgozik. senkinek sem közömbös, milyen körülmények között tölt el ilyen hosszú időt autóbuszon, villamoson, trolin, metrón és héven. ezért a vállalatnak a következő esztendőben is az egyik legfontosabb feladata lesz a tömegközlekedés helyzetének javítása, színvonalának emelése, a járműpark korszerűsítése - mondta daczó józsef vezérigazgató. /mti/

-.-

bb.2. változatos karácsonyi tévé műsor kicsinyeknek és felnőtteknek

i cs/zfné/p ie

1978. december 13.

rajz-, báb- és mesefilmek a kicsinyeknek, költészet, zene, sport, szórakoztató filmek a felnőtteknek-gazdag műsort kínál karácsonyra a televízió.

a gyermekeket számos kedvelt műsor: a cimborák, a papírsárkány, a zsebtévé és mások mellett két új tévéjátékkal örvendeztetik meg. az egyik priestley angol drámairól alkotásából készült, s a világűrben érkezett különös látogató, snuki és az öt fogadó gyermekek kalandjairól szól. erich ka:stner: az emberke című kisregényéből elevenedik meg a képernyőn mákszem matyi, minden idők legkisebb artistája. „gyermekkrimi”, is szórakoztatja majd az apróságokat. az óvodásoknak szovjet rajzfilmeket vetítenek, a nagyobbak pedig a rejtélyes sziget további három részét, a robin hood, valamint az elza és kölykei című filmeket láthatják. a kicsinyeknek szóló programjában képernyőre kerül halász judit: szél hozott, szél visz el című verses-zenés műsora, csajkovszkij diótörőjének balettfilmváltozata, valamint prokofjev: péter és a farkas című műve. ezen kívül öveges professzor egyik kedvenc kísérletével és a chipperfield cirkuszatrakcióival is megismerkedhetnek. /folyt köv./

UC

-2-

bb.2./változatos .....folyt/p

- az ünnepi műsorban két utifilmet vetítenek a havannai vitől, a programban -hagyományosan- karácsonyi hangversenyt is sugároznak: hasndel: a messiás című oratóriumából hangzik el részlet, s többek között bach: d-dur szvitjét és beethoven ix. szimfóniájának iv. tételét adják elő.

a három napon levetítik a francia nyomorultak, a magyar k.o. és hattyudal, a japán riksakuli, valamint az amerikai chicago újévi rock-estje, a tarzan titkos kincse, a mezitláb a parkban és az olasz módra című filmeket. egy összeállításban „...és annak földi mása,, címmel - puskin, petőfi és más költők szerelmes versei, levelei hangzanak el. megismétlik az ember tragédiája tévé-változatát, s a színészmuzeumból a gombaszögi eljáról szóló adást. az operett kedvelőinek szól majd a kálmán imre műveiből készített válogatás. a nóta kedvelőit két műsor is várja: a karácsonyi nótaszó, és összeállítás dankó pista dalaiból. a sport műsorban három alkalommal 40-40 perces összefoglalót sugároznak az argentinai labdarúgó világbajnokság eseményeiről. /mti/

-.-

bb.3. fejtik az ujborkokat tokaj-hegyalján

kör/st/p ie

1978. december 13.

a tokaj-hegyaljai borvidék pincészeteiben megkezdtek az ujborkok fejtését. a szőlő kései beérése, a szokásosnál később befejezett szüret miatt még csak most forrtak ki a mustok és az ugynevezett zajos erjedés után került sor az első fejtésre.

a tokaj-hegyaljai állami gazdasági borkombinát az asztali és pecsényejellegű borok mustját többek között a bodrogkereszturi és tarcali, míg a nemes bort adó mustokat a nemespenészes bevont falu tolcsvai, mádi, - tállyai pincészeteiben tárolja. ezekben és az átlagosan tíz celsius foku, állandó hőmérsékletű pincékben fejlődnek ki a jellegzetes tokaj-hegyaljai karakternek megfelelő íz-, illat- és zamatanyagok. kialakulásukban fontos szerepe van a pincefalakat bevonó nemespenészesnek. /mti/

-.-

UC

-3-

bb 4. skanzen lesz a régi iparos műhelyekből- helytörténeti kutatások győr-újvárosban

mzs/st/ny ie

1978 december 13.

széles körű helytörténeti és életmódkutatás kezdődött meg győr egykori kézműves és kereskedő negyedében, újvárosban. a városrészben a 17. században iparúzó polgárság telepedett le. a fazekasok, kádárok, szegkovácsok, asztalosok szomszédságában hamarosan felépítették házaikat a kereskedők, a fuvarosok, marhajcsárok is. a fejlődő gyáripar versenye következtében a múlt század végén a mesterek egymás után zárták be műhelyeiket, gyári munkássá lettek, így a városrész fokozatosan munkásnegyeddé alakult át.

a xantus jános múzeum munkatársai öt éves kutatási program keretében vizsgálják ezt az életformaváltást. gyűjtik az újváros történetével kapcsolatos dokumentumokat, az egykori virágzó kismesterségek tárgyi emlékeit és a proletár életforma relikviáit, megvásárolják a hajdani műhelyek kallódó szerszámain és a régi lakásberendezéseket.

még állnak azok a földszintes, oromzatos házak, amelyekben a mesterek éltek, s a régi műhelyek, amelyekben dolgoztak, a múzeum és a városi tanács tervezi, hogy több házból álló muzeumi együttest létesít a városrészben. itt újra egykori funkciójuknak megfelelően rendezik be az iparosok lakásait és műhelyeit, bemutatják az 18-19. századi kereskedőfoglalkozásokat is, a gabonakereskedők, vagy ahogy régen nevezték, burcsellások, a marhajcsárok és az ivóvízzel kereskedő lajtosok életmódját, s végül a századeleji proletár életformát. /mti/

-.-

bb 5. patyolat-állomások csongrádban

dob/st/ny ie

1978 december 13.

gépkocsira szerelt üzletet, mozgó átvevőhelyet indított utjára a héten a szegedi patyolat vállalat, hogy csongrád megye falvaira is kiterjessze a ruhamosást. egyelőre kísértéképpen nyolc községben jelöltek ki tájékoztató táblával ellátott „patyolat-állomásokat”, ahol meghatározott időpontban leavatók, illetve átvehető a ruhák. a jövő év végéig mintegy 50 ezer falusi ember ruhatisztítási gondját kívánják megoldani a megyében. ehhez jelentősen fejlesztették, újabb automata tisztítóberendezésekkel bővítették szegedi központi üzemüket. a fejlesztési költségek részben a megyei és a szegedi városi tanács szolgáltatásfejlesztési alapjából fedezték. /mti/

-.-
-4-

UG

bb 6. több színes ing és ágyneműanyag - bővítik a fonalfestődét a győri rábatext-ben

mzs/st/mmé/ny i

1978 december 13.

befejezték az építkezést és megkezdték a gépek szerelését a győri rábatext kibővített fonalfestődéjében. a nyolc évvel ezelőtt épített üzemrész kétszer akkora teljesítőképességre terveztek, mint amekkora annak idején a színes kelmek iránti igény volt. az utóbbi időben azonban egyre inkább divatba jöttek a színes ingek és ágyneműk, s ezért a fonalfestőde még így is szüknek bizonyult. a megnagyobbított festőde számára új félautomata berendezéseket szereztek be, amelyek magas hőfokon festik az ágynemű és inganyag szövésére alkalmas fonalat. az építkezéssel és a gépszereléssel kapcsolatos teendőket úgy szervezték meg, hogy a festődében az egész bővítési munka során folyamatos a termelés. a megnövelt teljesítőképességű üzemrész a jövő év elején lép munkába és a jelenlegi 600 tonna helyett évente 1100-1200 tonna fonal festésére lesz alkalmas. /mti/

-.-

bb7. újságíró tehetségkutató pályázat - határidő: 1979. február 15.

i da/ny bc ie

1978 december 13.

az újságíráshoz tehetséget és kedvet érző - nem újságírói munkakörben dolgozó - 18-35 év közötti fiatalok számára pályázatot hirdetett a magyar újságírók országos szövetségének elnöksége és a központi bizottsága. pályázni lehet 3-4, egyenként 3-4 gépelt oldalnál nem hosszabb, az újságírói műfajok sajátosságainak megfelelő irással, amelyek aktuális társadalmi, ifjúságpolitikai, gazdasági és kulturális témákra foglalkoznak. a pályamunkákat három gépelt példányban, három példányos részletes önéletrajzzal - 1979. február 15-ig kell beküldeni a magyar újságírók országos szövetségének oktatási igazgatóságára. / budapest, népköztársaság utja 101. 1368./ az eredményhirdetés 1979. április 20-án lesz.

a legjobb alkotások beküldői között két első és két különdíjat, valamint négy második és hat harmadik díjat osztanak ki. a kiemelkedő - de díjat nem nyert - pályamunkákat a bíráló bizottság elismerő oklevéllel jutalmazza. a pályázat két első helyezetteje és a két különdíjas mentesül az újságíró iskola felvételi vizsgái alól. a díjnyertes és oklevéllel jutalmazott pályázók felvételt nyernek az 1979 szeptemberében induló újságíró studio-ra. /mti/

UG

-.-
-5-

bb 8. több mint 300 mentesítővonat, 2700 kiségitő autóbusz-
járat az év végi ünnepi forgalomra

í kf/s pp bzs ie

1978. december 13.

a közönségtől elsősorban a menetjegy és a helyjegy elő-
vételt, a mentesítő járművek igénybevételét kérik a közleke-
dési vállalatok annak érdekében, hogy az év végi ünnepi for-
galom zavartalan lehessen. a máv és a volán összehangolva az
intézkedéseket, megteremtve a vasut és az autóbuszok közötti
kapcsolatot, az év végi csucsforgalomban csaknem 400 ezer több-
let utassal számol, s felkészült kulturált elszállításukra.

a máv már hetek óta készíti elő a járműállományt,
hogy a jövő hétre, az ünnepi forgalom kezdetére, rendelkezés-
re álljanak a szükséges személykocsik. ezen kívül megerősít-
ették a karbantartó és a takarító szolgálatot, hogy jól fű-
tött, tiszta, világos kocsikban utazhasson a közönség. a csucs-
forgalom idejére minden pénztárt kinyitnak, megerősítik a pá-
lyaudvarokon a hazai és a nemzetközi információs szolgálatot,
s a peronokon karszalagos tájékoztatók segítik az utasok eliga-
zódását. a hivatalos menetrendet ezekre a napokra „átírták”,
besorolták a mentesítő vonatokat is.

az ünnepek előtti napokban a város környéki helyi for-
galomban közlekedő vonatok szerelvényeit szükség szerint egy-
két kocsival megerősítik. a karácsonyi forgalomban 174, szil-
veszterre és újévre 143 mentesítő vonatot indítanak a szokásos-
nál negyedmillióval nagyobbra becsült utastömeg elszállításá-
ra. a karácsonyi csucst december 22-én és 23-án várják, ek-
kor 98 mentesítő vonat közlekedik. a két napon a nyugati és a
keleti-pályaudvaron például 63 mentesítő szerelvény fordul meg.
a debreceni vonalon 41, a békéscsabain 25, a miskolcin 21
kiségitő szerelvény közlekedik majd, ugyanígy gondoskodnak
arról is, hogy a visszautazók időben érkezhessenek célhoz. a
tervek szerint december 26-án 45, s még 27-én is 90 mentesítő
távolsági személyvonatot állítanak forgalomba.

a volán tröszt vállalatai országosan 2700 kiségitő
járatot szerveztek a két ünnep idejére, 135 ezerrel több utas
zavartalan elszállítására számítanak. a vállalatok avasuttal
együttműködésben, valamennyi mentesítő vonathoz gondoskodtak bucs-
csatlakozásról.

8.00/bzs

9° UG

- 6 -

/folyt. köv./

bb 8. /több mint ... 1. folyt./bzs

a volánnak különösen az ünnepek utáni forgalom megszervezése
okoz gondot, náluk különösen fontos a jegyelőváltás, lehetőleg
a visszautra is - több pénztárt állítanak munkába, meghosszab-
bitják a nyitvatartási időt annak érdekében, hogy minden érin-
tett állomáson időben tudják biztosítani a szükséges buszo-
kat.

nagy teher hárul az engels téri pályaudvarra, ahonnan
a menetrendszerű buszokon felül a karácsonyi forgalomban, de-
cember 21-27-e között, csaknem 500 mentesítő-járat indul. /mti/
-.-

bb 9. megkésztéreződik a tiszafüredi daruexport

end/st bzs ie

1978. december 13.

az idei utolsó kikötői portáldarut szerelik a magyar hajó-
és darugár tiszafüredi gyáregységében, hogy december 22-én
azt is utnak indítsák a szovjetunióba. a tiszta mellé telepí-
tett üzemben a termékszerkezet korszerűsítése után két éve
kezdtek meg az öttonnás portáldaruk gyártását. az első évben
ötöt szállítottak, az idén pedig már huszat szállítanak szov-
jet megrendelésre. a berendezések kitűnően vizsgáznak, mi-
nőségű reklamáció egyetlen esetben sem érkezett. 1979-ben is-
mét megkésztéreződik a szovjetunióba irányuló daruexport: a
kgst szakosítási programja keretében 42 darut szállítanak, s
további hármat készítenek jugoszláv megrendelésre. remélhető,
hogy a kikötői berendezések ott is jól vizsgáznak és lehető-
ség nyílik az export további bővítésére. /mti/
-.-

bb 10. az autópályák építéséhez betonpázmázem létesül
miskolcon

haq/st bzs ie

1978. december 13.

elemi drótszálakból készített sodrat, ugynevezett beton-
pázmáz előállítására alkalmas üzem hoznak létre miskolcon a
december 4. drótművekben. az autópályákhoz szükséges hidak,
felüljárók és feszített hídemelek építésénél felhasznált pázm-
mákból miskolcon a tervek szerint évente ötezer tonnát fognak
készíteni. már befejeződtek a hazai alapanyagokból gyártott sod-
ratok vizsgálatai; megállapították, hogy a magyar acélfajtákból
készült betonpázmák szilárdsága és tartóssága megfelel az elő-
írásoknak és felveszi a versenyt az eddig importból beszerzett
anyagokéval.

/folyt. köv./

8.05/bzs

9° UG

- 7 -

bb 10. /az autópályák .. 1. folyt./bzs

a pászmát előállító új gyártósor telepítését a jövő év végéig befejezik, az üzemszerű termelés pedig 1980 első negyedévében kezdődik meg. az üzemrész teljes felfutása után a miskolcon készülő betonpázmával kielégítik a hazai igényeket és mintegy ezerötyszáz-kétezer tonnát exportra is gyárthatnak.
/mti/

-. -

bb 11. csővezeték a pernye szállítására

hag/st/mné bzs ie 1978. december 13.

a borsodi hőerőműben megkezdtek a pernye visszatartására és zártrendszerű továbbítására szolgáló berendezés építését. a szállítórendszer csővezetékén évente mintegy 180 000 tonna pernye jut el a hőerőműből a kazincbarcikai könnyűbetongyárba. itt kiváló hőszigetelő tulajdonságokkal bíró, főként a kislakásépítéseknel használt szilikátblokkot készítenek belőle. az új berendezés, amely a jövő év végére készül el, lehetővé teszi, hogy megszüntessék a pernye elkerülhetetlenül szennyezéssel járó közúti szállítását, s ezzel környezetvédelmi célokat is szolgál. /mti/

-. -

bb 12. munkára fogták a mikroorganizmusokat - nem szennyezik a dunát

ber/st bzs ie 1978. december 13.

valamennyi szennyvíz tisztítását megoldja a nyergesujfalui magyar viscosagyárban az a biológiai szennyvíztisztító mű, amelynek most kezdték meg a próbaüzemét. a folyók öntisztító képességét „lemásolva”, a mikroorganizmusok segítségével tisztítják a vegyszárak termelése közben keletkező szennyvizet. az új tisztítómű létesítése évi 3.5 millió forint szennyvízbírságtól mentesíti a vállalatot, de ennél is fontosabb, hogy jelentősen csökkenti a duna szennyezését.

a különleges tisztítómű terveit a mélyépterv készítette, technológiáját a vituki dolgozta ki, hasznosítva az olaszországi snia viscosa cég tapasztalatait. a kézilabda pálya nagyságu levegőztető medencéhez több kisebb medence, sok gépi berendezés, diszpécshelyszobával ellátott kezelőépület és laboratórium tartozik. ez utóbbiban naponta ellenőrzik a be-, illetve kilépő szennyvizet. összetételét ugyanis az időjárás, a különböző technológiák befolyásolják. így a mindenkori helyzettől függően adagolják majd a biológiai tisztításhoz szükséges anyagokat. /mti/

-. -

8.10/bzs

- 8 -

9³⁰ UG

bb 13. kihirdették a székesfehérvár felsőváros rendezésére kiírt pályázat eredményét

k sb/ pp bzs ie 1978. december 13.

a bíráló bizottság eredményesnek nyilvánította a székesfehérvár felsőváros rendezésére kiírt tervpályázatot, mert a beérkezett tervek megfelelő javaslatokat adtak a városrész fejlesztéséhez. a részletes rendezési tervek elkészítéséhez. a 70 ezer forintos első díjat teőke lászló, rózsavölgyi károly és teőke lászlóné, a városépítési tudományos tervező intézet alkotói közössége érdemelte ki. ezenkívül két-két tervezői csoport kapott második, illetve harmadik díjat. /mti/

az intézmény ellátás és a közműhálózat korszerűsítéséhez,

bb 14. márciusi idő Luca napján

i kg/mm bzs hgy 1978. december 13.

szerdán a sokévi átlagnál 6-7 fokkal melegebb időt mértek a meteorológusok budapestben - szerdán délben 10 fok körüli hőmérséklet várható. a mostani enyhe, esős idő március második felében lenne esedékes. az esőzés nem okozott gondot a közlekedésben, a fővárosi közterületfenntartó vállalat ügyeleti járőrei éjjel-nappal ellenőrzik az utcákat, s ahol az esőzés miatt sikosságot észlelnek, a homokszórók azonnal megkezdik munkájukat. szerdára virradóra négy homokszóró autó tartott ügyeletet, a hidakat és főként a még „macskakövel”, felrakott utakat szórták, így egyebek mellett a bartók béla utat is. /mti/

-. -

bb 15. borbély sándor a jemeni népi demokratikus köztársaságba utazott

s bzs hgy 1978. december 13.

a magyar szocialista munkáspárt küldöttsége borbély sándornak, a központi bizottság titkárának vezetésével a jemeni szocialista párt központi bizottságának meghívására szerdán a jemeni népi demokratikus köztársaságba utazott. /mti/

-. -

9.48/bzs

- 9 -

10⁴⁵ UG

bb 16. Leninvárosi nagyüzemek ajándékműsora gyermekeknek

hag/ká bzs hgy

1978. december 13.

ajándékműsort adott a három Leninvárosi nagyüzem, a tiszai vegyi kombinát, a hőerőmű és a kőolajfinomító szak-szervezeti bizottsága kedden és szerdán a város óvodás és általános iskolás kora gyermekei részére. a karácsonyhoz kötődő zenés verses köszöntőket, dalokat és mondókákat hallgattak meg, a kicsinyek, s néhányat zenekari segítséggel meg is tanultak. az öt csoportban megrendezett nagysikerű műsoron összesen mintegy kétezeröttszáz gyermek vett részt. /mti/

--

bb 17. áradás a dunán - újból teljes terheléssel közlekedhetnek a hajók

cser/ká bzs hgy

1978. december 13.

csaknem egy métert áradt rövid idő alatt a duna a szigetköznel. a vízszintemelkedés osztatlan örömet szerzett a hajósok körében; szerdára megszűnt az a negatív vízállási csúcs, amelyhez hasonlóan évek óta nem tapasztaltak ezen a szakaszon. több vontatóhajó és uszály futott zátonyra, amelyek mély merülésük és rakományuk miatt nem tudtak átvergődni a gázlós szigetközi szakaszon.

az árhullám a duna ausztriai vízgyűjtő területén bekövetkezett hóolvadásnak és esőnek a következménye. bár a gázlók nem tűntek el teljesen, vízmélységük elegendő ahhoz, hogy a hajók ismét teljes terheléssel közlekedhessenek. fontos olaj, koks és más szállítmányokat továbbíthatnak így gyorsabban és nagyobb mennyiségben a dunamenti országok hajói. /mti/

--

bb 18. százezer négyzetméterrel több építőipari üveg miskolcraól

hag/ká bzs hgy

1978. december 13.

teljesítette éves tervét a miskolci üvegyár. a miskolci üzemben elsősorban a hazai építőipar számára minden mennyiségben szükséges u-profil, színes ornament és drótbetétes üvegek készülnek, évente mintegy kétmilliárd négyzetméter mennyiségben. a terv korábbi teljesítése lehetővé teszi, hogy a szocialista brigádok december 31-ig terven felül további százezer négyzetméter u-profil üvegyártásnak az építőipar számára.

/folyt. köv./
11.30/bzs

11⁴⁵ VG

- 10 -

bb 18. /százezer .. 1. folyt./bzs

a szocialista brigádok a terv mennyiség teljesítése mellett a minőséget is javították és tovább csökkentették a veszteségeket. a minőség javításával év közben több, mint egy százalékkal növelték az üvegkihozatalt, ugyanakkor a szállítás és rakodás jobb megszervezésével, továbbá a tárolás korszerűsítésével mintegy nyolcmillió forinttal csökkentették a törési veszteséget. a miskolci üzemben az éves tervvel egy időben teljesítették az exportkötelezettséget is. /mti/

--

bb 19. halálos közlekedési balesetek

mm bzs hgy

1978. december 13.

moró györgy 25 éves alkalmi munkás budapesti lakos a xxii. kerület nagytétényi ut és bartók béla ut kereszteződésében a kijelölt gyalogátkelőhelyen személygépkocsival halálra gázolta borbély ilona 76 éves háztartásbeli budapesti lakost. moró vezetői engedélyét a rendőrség bevonta és eljárását indította ellene.

bag külterületén a 31-es számú főúton harasymov wladislaw 35 éves mérnök, lengyel állampolgár, opolei lakos személygépkocsival összeütközött az uttest menetirány szerinti bal oldalán egy szabályosan közlekedő tehergépkocsival. az összeütközés következtében harasymov wladislaw a helyszínen meghalt, a személygépkocsi és a tehergépkocsi egy-egy utasát a mentők súlyos sérüléssel kórházba szállították. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint a személygépkocsi vezetője szabálytalanul előzött. /mti/

--

bb 20. az első szovjet gyártmányu hajó a balatonon

káp/ká bzs hgy

1978. december 13.

szerdán reggel megérkezett a balatonra - a siófoki kikötőbe - az első szovjet gyártmányu személyhajó. az odesszában készült 600 lóerős, 200 személyes vízijármű a fekete tengeren át uszott bajára, s ott várta meg a balaton megcsapódását, amikor a feltöltött sió csatornán fölrontathatták a siófoki kikötőbe. a motoros tavasszal már bekapcsolódik a balatoni személyhajó-forgalomba. /mti/

--

10.35/bzs

- 11 -

11⁴⁵ VG

bb 21. Leszakadt a csörnőc-patak hidja

szel/ká bzs hgy

1978. december 13.

a 86-os számú főút körmendi szakaszán kedden egy földmunkagép alatt leszakadt a csörnőc-patak hidja. a gép vezetője könnyebben megsérült. a 40,5 méter hosszú, 4,8 méter széles, 20 tonna teherbírású rácsos acélhid 1906-ban épült, s a háborús rongálás után 1946-ban állították helyre. azóta tízévenként vizsgálják állapotát, legutóbb 1976-ban, amikor kijavították a tapasztalt kisebb hibákat.

a győri közlekedési és műszaki főiskola hidtanszékének szakemberei szerdán megkezdtek a vizsgálatot a leszakadás okának felderítésére. egyszersmind kijelölték a terelőutvonalakat zalaegerszeg-körmend-szombathely között zalaalövő-csákánydoroszló, illetve vasvár-rábahídvég utvonalon.

a hid közelében egyébként már épül az új utszakasz és hid, amely 1980-ra készül el. /mti/

--

bb. 22. időjárásjelentés

rj hgy

1978. december 13.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán 13 órakor:

változékony, enyhe idő

a szovjetunió európai területén sarkvidéki eredetű légtömegek hatására téliesen hideg az idő, gyakori a havazás, sőt az időnként erős, viharos szelek következtében hófúvások is előfordulnak. a hőmérséklet napi csúcstértéke átlagosan 6-12 fokkal elmarad a sok éves átlagtól.

kontinensünk többi területén az óceán térségéből származó enyhe légtömegek hatására esős, párás, szeles, térben és időben is nagyon változékony az időjárás. közép-európa területén a hőmérséklet napi csúcstértéke átlagosan 8-12 fokkal meghaladja az évszaknak megfelelő értéket. az elkövetkező 30 óra során a kárpát-medence időjárását továbbra is az atlanti-óceán fölért örvénylő nagy kiterjedésű ciklon áramlási rendszeréhez tartozó, délnyugati, nyugati pályán érkező, enyhe, óceáni légtömegek irányítják.

házánkban kedden a nyugati, délnyugati országrészben 1-3 órára kisütött a nap, másutt túlnyomóan borult volt az ég. az ország legnagyobb részén előfordult meg-megismétlődő esőzés. a lehullott csapadék mennyisége az északkeleti országrészben volt a legtöbb: itt 3-11 mm-t mértek, míg másutt a lehullott csapadék mennyisége nyom és 3 mm között volt.

/folyt.köv./
13.00 rj

-12-

14.07

bb. 22. / időjárásjelentés... 1. folyt./rj

a néhány órás napsütés hatására tegnap az ország déli, délnyugati körzeteiben 6-13 fokig emelkedett a hőmérséklet. míg az északi országrészben a tartós délelőtti köd és az eső hatására 0-4 fok között maradt. szerda hajnalra mínusz 1-9 fokig súlylyedte a hőmérséklet. a legalacsonyabb értékeket az ország északi, a legmagasabb értékeket az ország délnyugati területén mérték.

ma délelőtt túlnyomóan borult volt az ég. győr és miskolc körzetéből tartós ködöt jeleztek. a hajnali óráktól kezdődő - en több helyről jelentettek esőt, sőt gyenge záporosó is előfordult.

11 órakor az északi országrészben 2-4, máshol 4-8 fok közötti hőmérsékletet mértek.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 2.1 fok volt. ez 1.0 fokkal magasabb mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 7 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 749 mm, alig változik.

várható időjárás csütörtök estig:

változóan felhős idő, ismétlődő eső, záporosó.

hajnalban és reggel erős párásság, dél és északnyugati között változó irányú, többször élénk, időnként erős szél, a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 2-7, a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 9-14 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 172 cm, a hőmérséklet 2 fok.

/mti/

--

bb 23. kedvezően fejlődik nyugat-dunántul mezőgazdasága és élelmiszeripara - mém és 3 megye vezetőinek értekezlete vépen

szel/ká bzs hgy

1978. december 13.

nyugat-dunántul mezőgazdaságának és élelmiszeriparának helyzetét, a fejlesztés irányait tárgyalták meg szerdán vépen a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium, továbbá győr-sopron, vas és zala megye párt, tanácsi vezetői. a dr. soós gábor államtitkár vezetésével lezajlott tanácskozáson megállapították, hogy az állattenyésztő, gabonatermesztő és erdőgazdasági jellegű nyugat-dunántuli megyék mezőgazdasága az v. ötéves terv eddig eltelt időszakában a táj adottságainak megfelelően dinamikusan fejlődött. az élelmiszeripar fejlesztésének eredményeként javult a mezőgazdasági termelés és a feldolgozás összhangja, a következő évek feladata ugy irányítani a termelést, hogy a termékek minősége jobban igazodjon a népgazdasági, s ezen belül az export igényekhez, javuljon a hatékonyság.

/folyt. köv./
13.50/bzs

- 13 -

14.07

bb 23. /kedvezően ... 1. folyt./bzs

a kedvező fejlődés nem vonatkozik a szálas- és tömegtakarmány termelésre, ami elmaradt a lehetőségektől. a tanácskozáson megállapodtak abban, hogy az állattenyésztés, s ezzel összefüggésben a szálas- és tömegtakarmány-termelés, gyepgazdálkodás fejlesztési koncepcióit felülvizsgálják. célszerűnek tartják a hushasznu szarvasmarha- és juhállomány számottevő növelését. további cél a gyepgazdálkodás hozamainak megkésztésére, a melléktermékek széles körű felhasználása. hangsúlyozták: az adottságok és az igények figyelembevételével több üzemből kell juhtenyésztéssel foglalkozni, s célszerű nagyobb figyelmet fordítani a kisállattenyésztésre.

a tanácskozáson megfelelőnek ítélték a gabona, az ipari növények és a zöldségtermelés hosszútávú fejlesztésére kidolgozott terveket, viszont felülvizsgálják a gyümölcsstermelés előirányzatait. a népgazdaság igényeinek megfelelően növelik a bogyós és csonthéjas gyümölcsök telepítését. a régió hűtőipara is erre épült ki az elmúlt években.

vas és zala megyében a racionális földhasználat érdekében némi változásokat terveznek a művelési ágak arányában. a gyenge minőségű, rossz domborzati adottságú, meliorációval gazdaságosan nem javítható, nagyüzemi szántóföldi termelésre alkalmatlan területeken erdőt telepítenek. fokozzák az olajnövények termesztését. általában például a repceterület 10.000 hektáros növekedésével számolnak. a zöldségtermesztésben a gyökérfélék, a hagyma és a hüvelyesek kerülnek előtérbe.

az értekezleten tárgyaltak a soproni, kőszegi és kemenesaljai történelmi borvidék fejlesztéséről is. erre 10 éves rekonstrukciós programot dolgoznak ki és nagyobb teret adnak az exportigényeknek megfelelő kékszőlő fajták telepítésének. /mti/

-.-

bb 24. 45 hektár szőlőtelepítés - 40 hektár rekonstrukció

szü/st bzs hgy

1978. december 13.

több esztendei visszaesés után ebben az évben 45 hektár új szőlőt telepítettek a hajduságban, 40 hektáron pedig elvégezték a korszerűsítést, géppel művelhetővé tették a régi szőlőket. a kedvező változást az egy esztendővel ezelőtti létrehozott társulás hozta, amelynek tagjai a hajduság hat gyenge adottságú termelőszövetkezete és az eger-mátravidéki borsosgyőri kombinát. a hajdudházi új barázda termelőszövetkezetben megtartott társulási tanácskozáson szerdán adták számot az első esztendő eredményeiről és ismertették a terveket. az elfogadott program szerint három esztendő alatt összesen 400 hektár új szőlőt telepítenek a hat tsz-ben. /mti/

-.-

13.55/bzs

- 14 -

14.00/bzs

bb 25. házgyári panel - harmincezer lakáshoz

kör/st bzs hgy

1978. december 13.

a harmincezeredik lakáshoz szükséges paneleket készítették el szerdán a borsod megyei állami építőipari vállalat miskolci házgyárában. a 10 éve felavatott miskolci házgyár termékeiből azóta miskolcon, ózdon, leninvárosban és kazincbarcikán új városnegyedek létesültek. az 1974-es termékváltás során korszerűsítették a szerkezeti elemeket, amelyekből azóta a korábbinál jobb és változatosabb elrendezésű, erkélyes lakásokat tudnak összerakni.

a műszaki fejlesztés során kialakították az ugynevezett borsodi vázpanel-rendszert a kommunális létesítmények építéséhez. ebből a helyszínen összeszerelhető szerkezetből két-százhatvanöt iskolai tantermet, több mint háromezerhat száz gyermek részére pedig óvodát és bölcsődét építettek a megyében. a házgyár új terméke az ugynevezett kereskedelmi vázrendszer. ebből készült el a diósgyőri lenin kohászati művek új acélművének építésén dolgozók részére a kétezer személyes étterem és konyha, valamint miskolc vologdai városrészében az első kereskedelmi-szolgáltató épület. /mti/

-.-

bb 27. már 1926-ban tervezték - kiállítás a prágai metróról

t da pr bzs hgy

1978. december 13.

a magyar és szovjet szakemberek segítségével épült prágai metró két vonalát mutatja be az a kiállítás, amely szerdán nyílt a budapesti metró nagyváradi téri végállomásának csarnokában.

mint a kiállítás előtti sajtótájékoztatón Ladislav Šlepicka, a prágai metró igazgatója elmondta, a metró lehetővé tette a felszíni közlekedés „ritkítását”, a városközpontban több helyen - például a manesova hídon - megszűnt a villamosközlekedés. a metróhoz a villamoshálózat több mint 90 százaléka, az autóbushálózatnak pedig majd 51 százaléka kapcsolódik. az 1974-ben átadott 1. c szakasz kilenc állomása összeköti a leglakottabb területeket a városközponttal és az ipari karlinnal. az utazóközönség hamar megkedvelte a metró, ezt bizonyítja, hogy az első évben naponta átlagosan mintegy 164 ezer utast szállított, 1977-ben pedig már több mint 281 ezret. ez év augusztusában vették birtokukba a prágaiak az 1. vonalat, amely 7 megállójával átszeli a fővárost, összeköti az óvárost és az újvárost.

/folyt. köv./
14.00/bzs

- 15 -

14.00/bzs

bb 27. /már 1926-ban ... 1. folyt./bzs

1990-ig a prágai metró a város közlekedési rendszerének gerincévé válik, behálózza a városközpontot, az ipari centrumokat és a legnagyobb, ujonnan épült lakónegyedeket. 1980-ban adják át a ii. a és a ii. c szakaszt, s 1990-ig épül fel az i. b, a ii. b, a iii. c, és a iii. b metróvonal. ezzel a metró prágában a tömegközlekedés 40 százalékát veszi át.

érdekesség, hogy a metró építési tervét csehszlovákia fővárosában már 1926-ban kidolgozták, az óvárosban a már akkor is szűk utcák egyre kevésbé tudták kielégíteni a növekvő forgalmat - így született meg a városi közlekedés föld alá helyezésének gondolata. a gondolatból csak a szocialista társadalomban, a hatvanas évek közepén vált valóság, amikor csehszlovákia kommunista pártja és az állam vezető szervei döntést hoztak a metró építéséről.

a magyar szakemberekkel folytatott együttműködés magában foglalta és foglalja az utvonalepítések megkezdése előtti konzultációkat, a sínek lerakásában és a mozgólépcsők forrasztásában nyújtott segítséget és a pótalkatrészek gyártását. a prágai metró egész területén magyar diszpécser-telefonokat használnak. /mti/

-. -

bb 26. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke december 13-án 14 óráig:

se bzs hgy

1978. december 13.

1. utasforgalom
2. karácsonyi tévé-műsor
3. fejtik a bort
4. helytörténeti kutatások győrben
5. mozgó patyolat
6. bővítik a győri fonalfestődét
7. pályázat
8. ünnepi forgalom
9. daruexport
10. betonpáaszmaüzem
11. pernyeszállítás
12. biológiai szennyvittisztító mű
13. pályázat székesfehérvár rendezésére /1.sz.jav./
14. márciusi idő
15. borbély sándor jemenbe utazott
16. ajándékműsor gyermekeknek
17. áradás a dunán
18. építőipari üveggyártás
19. balesetek

/folyt. köv./
14.10/bzs

- 16 -

1507

bb 26. /hirjegyzék 1. folyt./bzs

20. szovjet gyártmányu hajó
21. leszakadt hid
22. időjárás /1.sz.jav./
23. nyugat-dunántul mezőgazdasága
24. szőlőtelepítés
25. házigyári panel
26. hirjegyzék

/mti/

-. -

bb 29. ülést tartott az országgyűlés külügyi bizottsága

t ma/mm pr bzs hgy

1978. december 13.

szerdán gyenes andrás elnökletével ülést tartott az országgyűlés külügyi bizottsága. a parlamenti tanácskozáson - amelyen részt vett és felszólalt péter jános, az országgyűlés alelnöke - roska istván külügyminiszter-helyettes tájékoztatta a képviselőket a külügyminisztérium 1979-es költségvetési tervéről.

az ülésen felszólalt bartha tiber, boros béla, darvasi istván, d.káldy zoltán, kállai gyula, lukács jános, nánási lászló, novics jános, pethő tiber, réger antal és tauszt jános országgyűlési képviselő. /mti/

-. -

bb 28. a drámaírók és a színházak együttműködése - befejeződött az iti kollokviuma budapesten

t me/pá pr bzs hgy

1978. december 13.

elmúlóban az az időszak, amelyben a színházi produkciókat csak a rendezők fémjelzik - állapították meg a nemzeti közti színházi intézet rendezte kollokvium résztvevői - több mint 20 ország drámaírói, színházi rendezői és más szakemberei - az mta kongresszusi termében szerdán befejeződött háromnapos tanácskozáson. elmondták: a jelenkori színház megújulásának alapfeltétele a modern dráma megújulása, a drámaírók és a színházak együttműködése. jelenleg egyes színházak még mindig kényük-kedvük szerint változtatják az író alkotását, egyes írók viszont nem ismerik el a rendezőt önálló alkotóművészként, azt, hogy azoknak is lehetnek mondanivalóik.

/folyt. köv./
14.20/bzs

- 17 -

1507

bb 28. /a drámaírók ... 1. folyt./bzs

a tanácskozáson felszólalók hangsúlyozták: a nemzetközi színházi intézet /iti/ sajátos eszközeivel igyekszik megszüntetni ezt a konfliktust, elősegíti a drámaírók és a színházak együttműködését. a budapesten rendezett előző két kollokvium eredményeként a drámaírók és a színházak közeledtek egymáshoz, az írók jelen vannak a színházakban. magyarországon az állam anyagilag is ösztönzi a fiatal drámaírókat arra, hogy együttműködjenek a színházakkal, cselekvően vegyenek részt a színházi műhelymunkában, az írói alkotás színpadra állításának folyamatában. a drámaírók és rendezők kölcsönösen elismerték egymás munkájának fontosságát. elismerésüket fejezték ki azért, hogy megvalósult egyik korábbi kollokvium kezdeményezése: nyelviileg elszigetelt, kisszámú népek drámáit világnyelveken ismertetik meg a világ sok országában. az iti budapesten működő nemzetközi információs központja 1977-78-ban 40 drámát küldött el 59 ország szakembereinek. ezek közül öt művet már elő is adtak. a kollokviumon javasolták: folytassák ezt a gyakorlatot, hiszen világszerte kevés a jó drámai alkotás. a drámák cseréje jól szolgálja színházművészet fejlődését. /mti/

bb 30. új radioaktív arany izotópot állítottak elő debrecenben
szü/ká bzs hgy 1978. december 13.

dr. szalay sándor debreceni akadémikus és aspiránsa, mohamed a. a. naim, az alexandriai egyetem tanársegéde új mesterséges radioaktív arany izotópot állított elő, amelynek atomsúlya 203.

a természetben csaknem 300 stabil és radioaktív izotóp fordul elő, és a kutatók a világon megközelítőleg 1700 mesterséges radioaktív izotópot állítottak elő reaktorokkal, vagy nagy atomgyorsítókkal. a debreceni kutatóknak kis teljesítményű neutrongenerátorral sikerült előállítaniok - rendkívül kis mennyiségben - az új izotópot. /mti/

bb 31. több villamosenergia bányáról
ráb/st bzs hgy 1978. december 13.

a bányai hőerőmű dolgozói szerdára teljesítették az egész évre előírt 480 millió kilowattórás tervüket. ennek eredményeképpen várhatóan 30 millió kilowattórával túlteljesítik az éves előirányzatot. a gyenge minőségű szén használó hőerőművek alapos kihasználása előnyös a népgazdaságnak, mert amennyivel több energiát fejlesztenek, annyiival kevesebb drága nyersanyagot kell elégteleni a magasabb önköltséggel dolgozó olajtűzeléses hőerőművekben. az éves terv határidő előtti teljesítésében nagy szerepe volt annak, hogy nemrégiben rekord gyorsasággal újították fel a bányai üzem tíz évvel ezelőtt épített 100 megawattos turbináját. /mti/

14.50/bzs

1-10

- 18 -

bb 32. elfogadták tolna megye jövő évi tanácsi költségvetését
blb/st bzs hgy 1978. december 13.

a tolna megyei tanácsülés szerdán jóváhagyta szekszárdon a megye 1979. évi költségvetési és fejlesztési alapjának tervét. az 1 milliárd 345 millió forintból csaknem hétszázmillió forintot irányoztak elő fejlesztésekre. jövőre elkészül a szekszárdi százötven személyes új óvoda és a nyolcvan személyes bölcsőde, a paksi és a simontornyai hatvan-hatvan személyes bölcsőde. folytatják a szekszárdi fűtőmű építését, amelyhez a városi tanács harmincmillió forint hitelt is igénybe vesz. átadják rendeltetésének a dombóvári művelődési központot, befejezik a bonyhádi művelődési központot, a pinchehelyi művelődési ház és tornaterem, valamint a tamási úttörőház építését. megkezdődik a szekszárdi iskolai tanmedence és a főiskolai diákotthon építése. a tervben szerepel a paksi nyolc tantermes általános iskola építése, továbbá a bátaszéki nyolc és a dombóvári huszonnégy tantermes iskola építésének megkezdése. a költségvetés összeállításánál figyelembe vették, hogy az új évtől kezdve a megye városaiban a középiskolák és kollégiumok a városi tanácsok hatáskörébe kerülnek. /mti/

bb.33. újabb lehetőségek az ipar és a külkereskedelem együttműködésére - kormányrendelet a társasági szerződésekről

ts/bs/p hgy 1978. december 13.

együttes döntés, közös érdekeltség és kockázatvállalás alapján bonyolíthatják le export-import ügyleteiket a termelő és a külkereskedelmi vállalatok - erről intézkedik a minisztertanács egyik legutóbbi rendelete, amelyről a külkereskedelmi minisztérium illetékesei szerdán tájékoztatták az újságírókat.

termelők és külkereskedők addig is társulhattak, közeledésüket vállalhattak, az új jogszabály azonban ehhez most szilárd alapot biztosít, mert részletesen meghatározza a társasági szerződések jogi kereteit, a társult vállalatok fontosabb feladatait, kötelezettségeit, s azt is lehetővé teszi, hogy a szerződő vállalatok anyagi eszközeik egy részét közösen használják fel a külkereskedelem gazdaságosságának javítására.

a minisztériumban elmondták, hogy a termelők és a külkereskedők között a hagyományos adás-vételi forma mindinkább háttérbe szorul, s előtérbe kerül a közös érdekeltségnek valamilyen változata. a magyar exportnak most már alig tíz százaléka bonyolódik le az ipar és a külkereskedelem adás-vételi szerződésai alapján, további tízenöt százalékát az önálló exportjogi vállalatok realizálják, míg a kivitel hetvenöt százaléka - körülbelül fele-fele arányban - bizományosi vagy közös érdekeltségi megállapodáson alapszik. a bizományosi rendszer a hagyományos adás-vételnél eredményesebbnek bizonyult, mert fokozta a külkereskedelmi vállalat érdekeltségét, viszont hátránya, hogy a kockázatot teljes egészében a megbízó, vagyis a termelő vállalja. ennél kedvezőbbek a közös érdekeltségű megállapodások, amelyek általában arról intézkednek, hogy a nyereséget bizonyos arányban megosztják, esetleg a kockázat is közös.

/folyt köv./

15.10/p

1441

-19-

bb.33./ újabb .....folyt/p

ennek a formának azonban eddig általában laza változatai alakultak ki, többnyire nem terjedtek ki a közös döntésre, s így nem ösztönözték kellőképpen a külkereskedelmet arra, hogy az ipar lehetőségeit jobban tanulmányozza, az ipart pedig a piaci helyzet alaposabb elemzésére. néhány vállalat már korábban felismerte a közös vállalkozásban rejlő lehetőségeket. a chemolimpex így hozta létre a taurus-szal közös gumiírodát, a tiszai vegyikombináttal az olefin, a borsodi vegyikombináttal a pvc írodát, a hungarotex pedig ipari partnereivel a pamutírodát, amelyeknek munkája az ipari és a külkereskedelmi vállalat szoros együttműködésén, információinak egyeztetésén, terveinek összehangolásán alapszik. a mostani jogszabály hasonló írodák létrehozását teszi lehetővé, amelyben az ipari és külkereskedelmi partner közösen dönti el, hogy mely exporttermékek gyártását célszerű fejleszteni, hol érdemes azt értékesíteni, közösen hozzájárulnak a fejlesztéshez anyagi eszközeikkel, kicserélik információikat és együtt intézik az esetleges reklamációikat is. az érdekek közösek: osztoznak a nyereségen, és közösen vállalják a kockázatot is. az együttes munka természetesen nemcsak az exportra, hanem az importra is kiterjedhet, ami annál inkább szükséges, mert a magyar importnak ma még alig hat-hét százaléka bonyolódik le a közös érdekeltség valamely változata szerint.

a külkereskedelmi minisztérium tájékozdása szerint jelenleg husznál több társasági iroda létrehozásáról tárgyalnak, s bizonyosra vehető, hogy 1979. első negyedében a társasági szerződések egy jelentős részét meg is kötik. két-három éven belül pedig legalább ötven-hatvan ilyen közös érdekeltségű társaság létrehozásával lehet számolni.

a minisztertanácsi rendelet a vállalatok belföldi szerződéseiről intézkedik, lehetőség van azonban arra is, hogy a külföldön működő magyar, illetve külföldiekkel vegyes vállalkozásokba is bekapcsolódják az ipar. jelenleg több mint hatvan ilyen vállalat működik külföldön, s kívánatos, hogy minél több magyar termelő vállalat tegye hatékonyabbá ezek munkáját./mti/

15.25/p

15.25/p

-20-

bb. 34. jövőre kötelező a talajvizsgálat - sajtótájékoztató

t jf/tr/p pp hgy

1978. december 13.

1979 január 1-től a 20 hektárnál nagyobb területtel rendelkező földhasználók kötelesek talajvizsgálatokat végeztetni. az ezzel kapcsolatos előkészületekről tájékoztatta az ujságírókat szerdán Kovács Imre, a kémiai növényvédelmi- és agrókémiai központjának igazgatója. elmondotta: a növénytermelési költségek több mint 40 százalékát teszi ki a műtrágyázás, a költségek csökkentése tehát fontos feladat. annál inkább, mert miközben az elmúlt 15 évben 150 százalékkal nőtt a mezőgazdaság bruttó termelése, az ipari eredetű anyagok értéke már 4 és félszeresére növekedett. vagyis: az ipari eredetű anyagok felhasználása nagyobb ütemben nőtt, mint a termelés. ez a következő időszakban is így lesz, - a mezőgazdasági termelés ugyanis olyan magas színvonalon áll, hogy a hozamok emelése csak erőteljes kémiai és gépészeti beavatkozással lehetséges -, s ezért a gazdaságoknak közvetlen érdeke, hogy a szükségletnek megfelelő mennyiségű és értékű műtrágyát használjanak fel./ ellenkező esetben az anyagi befektetések nem térülnek meg, mint az az elmúlt években nem egy gazdaságban bebizonyosodott./

a növényvédelmi központok felkészültek a kötelező program lebonyolítására. máris számbavették az ország nagyüzemi tábláit, azokon kijelölték a mintavevő helyeket - általában 3-6 hektáronként vesznek majd a földből mintát - és az így feltérképezett területet matematikai kódrendszerben „fogták össze”, „később a kódrendszer alapján lehet számonkérni azt, hogy a gazdaságok valóban mindent megtettek-e a takarékos műtrágyafelhasználás érdekében.

a talajból vett mintákat az ország 12 kémiai központjában vegyelemzésnek vetik alá és a talaj összetételére jellemző adatokat közlik a gazdaságokkal. a mezőgazdák az információ alapján számíthatják ki a helyes műtrágya-adatokat, de lehetőségük van arra is, hogy minimális költségtérítés ellenében szaktanácsot kapjanak területük legjobb „vegyészeti kezelésére”, . . . ílymódon néhány év alatt várhatóan 20 százalékkal lehet növelni a vegyszerezés hatékonyságát.

/folyt köv./

15.35/p

16.00

-21-

bb.34./jövőre .....folyt/p

a szakemberek évente kétmillió hektárt vizsgálnak meg, tehát három év alatt az ország összes számításba jövő mezőgazdasági területe - mintegy hatmillió hektár - sorra kerül. 1980-tól továbbfejlesztik az ellenőrzéseket, amennyiben már nemcsak a talajt elemzik hanem kémiai analízisnek vetik alá a növényeket is. ebből kiderül majd, hogy valójában hogyan hasznosítják a különféle kultúrák adott területen a talajerőpótló anyagokat, s.ily módon az agronómusok még biztonságosabban tervezhetik meg a hozamokat.

elrendelték egyuttal a tábla-törzskönyv kötelező vezetését is, ami azt jelenti, hogy a gazdaságoknak is pontosan nyilván kell tartaniok azt, hogy valójában mit várhatnak területüktől mind a talaj kémiai összetétele, mind a termékenység szempontjából.

a kiskert-tulajdonosok számára lehetővé teszik területük szakmai felülvizsgálását, a talajmintákat két helyre küldhetik be; a fővárosban a ménesi út 45.szám alatt vesznek át talajmintákat elemzésre, vidéken pedig a ceglédi termelőségvetkezeti kémiai központot jelölték ki a kiskertek talajának „minősítésére, „/a központ címe: cegléd, borz utca 6./mti/

bb.36. Lakóházak szépségversenye

dob/kz/p hgy

1978. december 313.

szeged^{ny}/az v. ötéves terv indulásakor lakóház-szépségversenyt kezdeményeztek: a szakértőkből álló zsüri mellett a lakosság is minden évben szavaz arra, hogy melyik belvárosi lakóépületet ujitották fel legsikeresebben az erre kijelölt vállalatok. az idén a szegedi építő szövetkezet kapta a legtöbb szavazatot: az a kárász utca sarkán álló háromemeletes tornyos lakóház nyerte a szépségversenyt, amelyet a szövetkezet egyik brigádja ujitott fel. az érte járó pénzjutalmat és oklevelet szerdán vették át ünnepélyesen a városi tanácsházán. a szépségverseny korábbi győztese az ugyukkkancsak tornyos szegedi tanácsháza volt. ezzel új színes köntöst öltött már az ország egyik legszebb tere a széchényi tér, valamint a szegedi kórház, és a tiszapart többszáz lakóépülete./mti/

15.45/p

16°

-22-

bb.37. tizéves együttműködés pécs és eszék között - kétnyelvű közös kiadvány a jubileumra

han/kz/p hgy

1978. december 13.

tizéves pécs és eszék együttműködése, öt éves a két város testvércapcsolata. a kettős jubileumról pár héttel ezelőtt a szomszéd jugoszláv városban, szerdán pedig pécsen emlékeztek meg ünnepi tanácsülésen, amelyen eszék tanácsának képviselői is jelen voltak.

czente gyula, pécs helyi város tanácsának elnöke köszöntő beszédében utalt a földrajzi közelség előnyeire és annak jelentőségére, hogy baranyában jelentős számú horvát és szerb lakosság él - és sok magyar lakik jugoszláviában. ugyanakkor eszék multja és jelene nagyon hasonlatos a pécsihez. az évtizedes együttműködés megmutatta: a két határvidéki népek és nemzetségeinek kulturája, szellemi élete, törekvései értékesek és gazdagok. a testvér-barátsági szerződés megmozgatta a két városnak szinte valamennyi szervét, intézményét, gazdasági egységét és egyesületeit. a politikai, a gazdasági, az oktatási, a kulturális és sportszervek közötti kapcsolatok nemcsak közvetítő szerepet játszottak a két nép között, hanem értékteremtő erőkké is váltak. egyértelmű például az, hogy közös érdekünk a dráva révén a vízügyi együttműködés, vagy közvetlen telefon és vasuti, illetve közúti összeköttetés. a pécsi ipari vásárok bemutatják az egymás gazdasági életének fejlesztésében elért vagy elérhető eredményeket. a közelmúltban kötött együttműködési megállapodást a pécsi konzum és az eszéki nama áruház.

a tíz év alatt szőtt kapcsolat eredményeit és további céljait pécs és eszék tanácsának vezetői két nyelven írott, képes kiadványban meg is jelentetik./mti/

bb. 35. idegenforgalmi jubileum egerben

kov/p st hgy

1978. december 13.

husz évvel ezelőtt alakult meg a mátra-eger-nyugat-bükki intéző bizottság a térség idegenforgalmi fejlesztésének előmozdítására. az évforduló alkalmából az intéző bizottság szerdán jubileumi ülést tartott egerben az ünnepi ülésen dr. juhár zoltán belkereskedelmi államtitkár az idegenforgalom helyzetét és

időszerű feladatait ismertette. ezt követően dr. papp lajos államtitkár, az intéző bizottság elnöke méltatta a mátra-eger-nyugat-bükki intéző bizottság husz éves tevékenységét.

/folyt köv./
15.50/p

16°

-23-

bb.35./idegenforgalmi.....folyt/p

az ülésen emlékeztettek arra, hogy az intéző bizottságot 1958-ban a társadalmi összefogás, a tenniakarás igénye hozta létre és közreműködésével jelentős előrehaladás történt heves megye idegenforgalmában. az egyik legjelentősebb eredményként, könyvelték el, hogy 1971 óta kormányhatározat írja elő a mátra idegenforgalmi fejlesztését. eger országos jelentőségű gyógyhellyé minősítették, elsősorban termálvizeinek fokozottabb hasznosítása érdekében. az eredmények között beszámoltak arról, hogy a mátrai regionális vízmű üzembehelyezésével az idén megoldódott a mátra településeinek ivóvíz ellátása és ez megnyitotta a fejlesztés távlatait népszerű hegyvidéki üdülőkörzetünkben. a vasút területén legjelentősebb változás az eger-füzesabonyi vágánypár villamosítása ésnapi két gyorsvonatpár beállítása eger és budapest között. a gépjárművel turázók részére parkolóhelyek, pihenők, tornapályák készültek, a gyalogos természetjárás előmozdítására mintegy 600 kilométer hosszú turista úthálózatot korszerűsítettek, tüzrakóhelyeket, létesítettek, új elágazító táblákat állítottak fel. a mátra üdülőkörzeteiben korszerű üzletházakat nyitottak. szaporodtak a szálláshelyek is. egerben és szilvásváradon szálloda épült. hangoztatták, hogy a mátrában az idegenforgalom fejlesztésének még mindig jelentős tartalékaik vannak. új létesítményeket igényel a téli sport fejlesztése. különösen a mátrában és egerben a jelenleginél jóval nagyobb számú turista fogadására kell felkészülni./mti/

bb 38. átfogó minőségellenőrzések az élelmiszer törvény végrehajtása során

t jf/tr/ny pp hgy

1978 december 13.

az élelmiszer törvény - a minőség törvénye, - ebből indulnak ki az élelmiszerhálózat szakemberei, akik szerdán budapesti országos értekezletet tartottak a fontosabb teendők meghatározására.

a szakemberek beszámoltak arról, hogy az élelmiszer törvény végrehajtása során korszerűsítik az élelmiszerellenőrzés egész rendszerét. nem arról van szó, hogy növelik az ellenőrzések számát, inkább differenciáltabbá teszik ezt a munkát. azokra a területekre összpontosítják a szurópróbákat, ahonnan a legnagyobb tömegű áru kerül ki, illetve a legtöbb panasz érkezik a fogyasztóktól. 1978-ban egész sor termelő nagyüzemben került sor átfogó minősítésre s ez egyúttal azt is jelenti, hogy az ellenőrzési hálózat már nemcsak jobbára a kereskedelemben fejt ki tevékenységét, hanem a nyersanyagoktól kezdve a gyártás egész folyamatát végig kíséri, és ezzel eleve igyekeznek megakadályozni a hibás áruk forgalombahozatalát.

/folyt köv/

-24-

1620

bb 38. / átfogó...folyt/ny

a törvény végrehajtásával kapcsolatban átfogó információs rendszert dolgoznak ki. ennek lényege: az eddiginél gyorsabban feldolgozzák a kapott adatokat, és az eredményt szélesebb körben ismertetik. mindenekelőtt a lehető legrövidebb úton a gyártókkal közlik a minőségi kifogást, de ezzel egyidőben a felügyeleti szervek is értesítést kapnak. az intézetekben tökéletesítik a műszerparkot, a következő időszakban ugyanis az eddiginél tökéletesebb és nagyobb pontosságú vegyi elemzésekre kerül sor. az így kapott értékelésnek is nagy súlya lesz egy-egy élelmiszeripari termék, bizonyítványának, kiállításának.,.

az élelmiszerellenőrök a következő időszakban a számítástechnikát is segítségül hívják munkájukhoz. matematikai modellek alapján dolgoznak, illetve számítógépekre bizzák az adatok értékelését, a kapott információk tárolását.

az élelmiszerellenőrök az ideai vizsgálatok eredményeit még nem hozták nyilvánosságra. az adatok összesítése folyamatban van. a következő hetekben lát napvilágot az a jelentés, amely széles körben jut el az illetékesek kezébe, lehetőséget adva arra, hogy a legkülönbözőbb felügyeleti és szakmai körökben az eddiginél hatékonyabban foglalkozzanak az élelmiszerek minőségével és a javítás lehetőségével./mti/

..-

bb 39. huszonnégyezerrel több lakás- ábrahám kálmán tájékoztatója az építőipari tudományos egyesület vezetőségi ülésén

t pp/z/ny pp hgy

1978 december 13.

az 1978. évi országos építőipari termelés megközelítia 160 milliárd forintot és növekedése meghaladja a tervezett - állapította meg ábrahám kálmán építésügyi és városfejlesztési miniszter az építőipari tudományos egyesület szerdán megtartott évvégi vezetőségi ülésén.

/folyt köv/

-25-

1625

bb 39. / huszonnégyezerrel....folyt/ny

a nagyberuházások közül 1978-ban tizenkettőt ad át az építőipar az előző évről áthuzódokkal együtt - mondotta a továbbiakban a miniszter. az v. ötéves tervre előirányzott lakásépítés 64 százalékra teljesül ez év végéig. ez azt is jelenti, hogy az összes lakásépítés 24 ezerrel haladja meg a tervezettet. mindezt csökkenő létszámmal teljesítette az építőipar, miközben a termelékenység 5,1 százalékkal nőtt. így elmondható, hogy a termelésnövekedést teljes egészében a munka hatékonyságának növelése fedezte.

az 1979. évi feladatokról szólva elmondotta, hogy jövőre 163,5 milliárd forintnyi hazai építési-szerelési tevékenységet kell elvégezni a termelékenység és a takarékosság további növelésével. hangsúlyozta, hogy az eredményes munka fontos tényezője az anyagfelhasználás csökkentése, a termelésben lekötött álló és forgóeszközök jobb kihasználása, az építési munkák koncentrációja és a termelés szervezettsége kell, hogy legyen. a termelési szerkezetben első helyen a nagyberuházások, a lakásépítés, valamint a szociális és egészségügyi beruházás áll. mindezek mellett meg kell kezdeni a termelési szerkezet módosítását, a fenntartási építés javára.

az egyesület vezetőségi ülése további részében főtitkári beszámolóra és jutalmak kiosztására került sor./mti

-. -

bb 40. csak hét panasz - az ügyintézés törvényességét értékelte a vii. kerületi tanács végrehajtó bizottsága

t bp/s/ny pr hgy

1978 december 13.

az erzsébetváros lakói ebben az évben csak hét esetben tettek panaszt tanácsuk osztályainak intézkedései vagy határozatai ellen, jóllehet az idén több mint 14.500 határozat és majdnem ugyanennyi határozat jellegű intézkedés született meg a tanácsnál - állapította meg többek között szerdai ülésén a vii. kerületi tanács végrehajtó bizottsága, amikor a vb-titkár idei törvényességi vizsgálatának tapasztalatait vitatta meg.

/folyt köv/

-26-

1630

bb 40. / csak hét ...folyt/ny

az erzsébetvárosban születő tanácsi határozatok legnagyobb hányada kiállja a legszigorubb próbát is. az idén hozott majdnem 29.000 döntésből mindössze 582-öt fellebbeztek meg, s ebből 229-et változtatott meg méltányosságból a másodfok /elismerve ugyanakkor a ténymegállapítás helyettségét/, s csak 28 határozatot semmisítették meg. az osztályok ilyen jellegű tevékenysége külön-külön is általában jó. van azonban még javítanivaló: az egészségügyi osztály alkoholelvonással kapcsolatos intézkedései nem eléggé hatékonyak. ennek oka, hogy az osztályvezető-helyettesei állás betöltetlen, s így e munkát is az osztályvezetőnek kell elvégezni sok más teendője mellett. a művelődésügyi osztály gyámhatósági munkájában súlyos negatívum a jogszabályi tájékoztatatlanság. kiemelkedően jó viszont a kereskedelmi és az igazgatási osztály hatósági tevékenysége./mti/

-. -

bb 43. végső bucsu a zobák-bányai gázkitörés áldozataitól

vha n/kz/ny hgy

1978 decembj 13.

a komlói temetőben szerdán délután mély részvétellel kísérték utolsó útjára a múlt hét csütörtökön zobák bányauzemben bekövetkezett tragikus kimenetelű gázkitörés három áldozatát, horváth istván vájárt, rupa róbert vájárt és rizmayer lászló segédvájárt. a bányász tiszteletadáson megjelentek a megye és komlói város párt, állami és társadalmi szerveinek vezetői, a mecseki szénbánya vállalat és a társüzemek képviselői. a ravatalnál kerényi józsef, zobák-bánya szakszervezeti bizottságának titkára, a sirnál deák jános, az üzem munkaügyi osztályának vezetője köszönt el az elhunytaktól a hozzátartozók, a vállalat, az üzem, a bányásztársak nevében.

végső bucsut vettek lakóhelyükön a szerencsétlenség három másik áldozatától is. füle gyula vájárt nagymányokon, bartók józsef vájárt váralján és szász mihály vájárt bonyhádon helyezték örök nyugalomra./mti/

16.15/ny

-. -
27-

1635

bb.41. tovább bővül a körzeti népfrent-bizottságok hálózata - a hazafias népfrent szervezési közjogi bizottságának ülése

t mir/s/pr/p hgy

1978. december 13.

a népfrent-munka hatékonyságának növeléséhez - sokrétű tömegpolitikai tevékenységükkel - egyre jelentősebb mértékben járulnak hozzá a városokban működő körzeti népfrentbizottságok. az általuk szervezett különböző ankétok, vitafórumok, politikai, mozgalmi rendezvények kitűnő alkalmat teremtenek arra, hogy a lakosság szélesebb körei is megismerjék lakóterületük és az ország gondjait, eredményeit, s ezáltal cselekvő részeseivé váljanak közös feladataink megoldásának - állapította meg szerdai ülésén a népfrent országos tanácsának szervezési közjogi bizottsága.

a vidéki városokban jelenleg már több mint 1.100, budapesten pedig 250 ilyen népfrent-szervezet segíti állampolgáraink részvételét lakóhelyük életének alakításában. számuk a tervek szerint jövőre eléri a 2000-et, s 1979 végére az ország valamennyi városában bevezetik a népfrent tevékenységének ezt a formáját.

a tanácskozás résztvevői ugyanakkor hangsúlyozták: a jövőben elsősorban az új lakótelepeken és a nagyobb települések központjaitól távolabb eső, külterületi városrészekben kell nagyobb gondot fordítani a népfrent-szervezetek működési feltételeinek javítására, munkájuk színvonalának emelésére. emellett meg kell teremteni annak lehetőségét is, hogy a jól működő bizottságok munkája során szerzett hasznos tapasztalatok és a legjobban bevált módszerek széles körben általánossá váljanak. különösen fontos, hogy a bizottságok - tevékenységükkel - az eddigieknél nagyobb mértékben segítsék a lakótelepi közösségek kialakítását, és azt, hogy a gyermekgondozási segélyen lévő anyák, valamint a fiatalok is nagyobb arányban váljanak részeseivé lakóterületük közéletének. /mti/

-. -

bb.42. bevált az új óvodai nevelési program - sajtótájékoztató az oktatási minisztériumban

t km/fe/p/pr hgy

1978. december 13.

a z általános iskolák első osztályában - az iskolaelőkészítő óvodai foglalkozások eredményeként is - a korábbi 11,7 százalékról a felére, mintegy 6 százalékra csökkent a tanévvesztők

száma-hangzott el szerdán az óvodai-nevelési program és az iskolára előkészítés tapasztalatairól tartott sajtótájékoztató az oktatási minisztériumban.

/folyt köv./

16.10/p

-28-

14/5

bb.42. /bevált az új.....folyt/p

az 1971-ben bevezetett óvodai nevelési programot alapos elméleti munka és három éves gyakorlati kísérletsorozat előzte meg - mondotta szabó lászló, a minisztérium általános iskolai főosztályának vezetője. a munkatervek kidolgozásakor elsősorban a 3-6 éves gyermekekre jellemző sajátosságokat vették figyelembe, s célként határozták meg azt is, hogy a nagycsoportosokat minél jobban felkészítsék az iskolai követelmények teljesítésére, a sikeres iskolakezdemésre. a program alapján mind teljesebben valósul meg az óvodások harmónikus fejlődése, cselekvő, gondolkodó aktivizálása. a nevelési eszközök tárában - játék, munka, oktatás - a játék a meghatározó; a napi program fele játékos foglalkozásokból áll. tervszerűbbé, hatékonyabbá vált az apróságok kötött programja is. a kiscsoportosok naponta kötelezően vesznek részt a testnevelésben, s kedvük szerint kapcsolódhatnak be a kötetlen környezetismereti, ének, zene, mese, vers és rajzprogramokba. a nagycsoportos korban, a testnevelésen kívül a környezetismereti, matematikai, rajzi, ének és zene-foglalkozásokon kötelező a részvétel. az óvodák azonban nem válhatnak „kisiskolákká”, a kiscsoportosoknak 10-15 perc, a nagyobbaknak 30-35 percnyi a leghosszabb kötött foglalkozási idő.

a tapasztalatok azt mutatják, hogy otthonosabbá, olgottabbá vált az óvodák légköre, javult a gyerekek és az óvónők, valamint az óvodások egymás közti viszonya is. ugyancsak eredményesnek bizonyult, hogy a családból az óvodába érkező gyerekeket kezdetben, az ugynevezett szoktatási időszakban kisebb csoportokban fogadják, s nagyobb törődéssel teszik számukra zökkenőmentesebbé a közösségbe való beilleszkedést. a közelmúltban az országos pedagógiai intézet 3000 nagycsoportos gyereknél vizsgálta neveltségi szintjüket, s ugynevezett problémamegoldó tevékenységüket. bár a végleges adatok csak 1979-re készülnek el, az első gyorsértékelések alapján is már megállapítható, hogy a mért képességek, cselekvési szándékok az óvodában eltöltött idővel arányosan növekednek. a gyermekintézményekben a közösségi nevelés alapvető követelményeit figyelembe véve fejlesztik a kis emberek fizikumát, érzelmi, erkölcsi, esztétikai, értelmi képességeit, s segítik a világnézeti nevelés megalapozását is. a jövőben fontos feladat azonban az erkölcsi, a világnézeti, a politikai, a munkára való nevelés módszereinek finomítása, hatékonyabbá tétele. megállapították, azt is, hogy az általános iskolákba kerülő gyerekek 14-15 százaléka beszédhibás. ezért a szakemberek a logopédiai hálózat további fejlesztését sürgetik, s még fokozottabban hangsúlyozzák az óvónők, pedagógusok felelősségét a szép, tiszta beszéd elsajátításában.

a sajtótájékoztatón elmondták: a mostani elsőosztályosok 82,2 százaléka járt óvodába, s 98,1 százalékuk vett részt iskolaelőkészítő foglalkozásokon, ma már mindenhol meg kell szervezni ezeket az előkészítőket, ahol óvodába nem járó öt éves gyermekek vannak, gond azonban, hogy nem ismerik pontosan ezeknek a fiataloknak a számát, lakhelyét. tervezik, hogy a jövőben kötelezővé teszik öt éves korban az óvodát, vagy az iskola-előkészítő foglalkozásokon való részvételt.

/folyt köv./

16.20/p

-29-

14/5

bb-42./ bevált.....2.folyt/p

a tudatos felkészítés kedvező eredménye: az óvodásgyerekek zöme nagy kedvvel, lelkesedéssel, feladatvállaló szándékokkal készül az iskolapadokba.

a sajtótájékoztatón bejelentették, hogy az általános, a gyógy-pedagógiai és, a középiskolákban a téli szünet december 22-től január 3-ig tart, tehát az első tanítási nap január 4, s ekkor kapják meg a diákok a tanulmányi előmenetelükről szóló félévi értesítőt. a tavaszi szünet április 5-én kezdődik és április 17-ig tart; az első tanítási nap április 18./mti/

-. -

bb.44. aczél györgy látogatása vas megyében

szel/p kz hgy

1978. december 13.

aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese kétnapos látogatást tett vas megyében. az első napon - kedden - a megye párt-és állami vezetői tájékoztatták a terület gazdasági politikai helyzetéről, az ott élő 280.000 ember mindennapjairól, a sikerekről és a gondokról. ezt követően aczél györgy megtekintette az augusztus 20-án átadott, felújított sárvári nádasy várat, amely a közművelődés szép, új központja lett.

a látogatás második napján - szerdán - a minisztertanács elnökhelyettese: az immár évi 600 ezer vendéget fogadó és újabb jelentős fejlődés előtt álló büki gyógyfürdőt kereste fel. a helyi vezetők tájékoztatták arról, hogy ott van kialakulóban az ország első olyan üdülőszövetkezte, amelyben nem üdülőegység tulajdont, hanem üdülési jogot vásárolnak az érdeklődők.

a látogatás következő állomása szombathely, illetve az ország legkisebb, mindössze 27 hektáron dolgozó termelőszövetkezte volt. vörös jénő főkönyvelő és nagy lászló főmérnök mutatotta be a cserepes virágtermesztést magas szinten művelő, európa számos országába exportáló közös gazdaságot, amelyben most készült el a csaknem öt hektáros automata üvegház-rendszer. az ezután felkeresett szombathelyi 405-ös számú ipari szakmunkásképző intézetben simon istván igazgató kalauzolta a vendéget. mint elmondta, a 44 féle szakmát nyújtó intézetből évente 700 szakmunkás kerül az üzemekbe.

aczél györgy végül részt vett a szombathelyen rendezett aktivaértekezleten, s a nemzetközi kommunista mozgalom aktuális kérdéseiről, továbbá gazdasági és kulturális életünk eredményeiről, gondjairól tájékoztatta a megjelenteket./mti/

-. -

16.30/p

1725

-30-

bb 45. gáspár sándor látogatása pécsen

han/kz/ny hgy

1978 december 13.

gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szakszervezetek országos tanácsának főtitkára szerdán baranya megyébe látogatott. délelőtt az ifjusági házban részt vett az 500-as zrinyi miklós szakmunkásképző intézet diákszékesületén, ahol ott voltak a megye párt, tömegszervezeti és tanácsi vezetői is. blesz józsef igazgató beszámolója és a diákok felszólalásai alapján ismerkedett meg gáspár sándor az intézet életével, gondjaival, ahol 2200 fiatal tanul. mint elmondották, az utóbbi két év alatt javultak az oktatás tárgyi feltételei, több vállalatnál új oktatóműhelyt létesítettek. továbbra is gond vizsgált a lemorzsolódás, a bukások magas aránya, amihez hozzájárul ugyan a kétműszakos oktatás, a távollakók utazási nehézségei, kényelmetlensége, az elégtelen kollégiumi hely, de a tanulmányi eredmények javításáért mindenképpen többet tehetnek maguk a fiatalok. gáspár sándor felszólalásában többek között a közösségi gondolkodásra, egymás ügyének jobb megértésére, hívta fel a fiatalok figyelmét, amit már most, az iskola falai között, a szakma elsajátítása közben kell elkezdeni, gyakorolni.

a politikai bizottság tagja délután a pécsi porcelángyárat kereste fel. megtekintette a zsolnay edénygyárat és a szigetelő üzemet. ezt követően az szmt székházában a szakszervezetek megyei tanácsa elnökségének tagjaival folytatott eszmecsere./mti/

-. -

bb.46. ülést tartott az országgyűlési képviselők heves megyei csoportja

kov/kz/p ie

1978. december 13.

az idén meggyorsult a béalápátfalvai nagyberuházás kivitelezésének üteme. a munka jelenlegi helyzetéből ítélve a jövő évben megkezdődhet a próbaüzemelés, 1980- szeptemberéig pedig befejeződik az új cementgyár építése - jelentették be szerdán egerben az országgyűlési képviselők heves megyei csoportjának ülésén. a megye gazdasági helyzetével foglalkozó ülésen elmondták azt is, hogy a recski ércmező kiaknázásának műszaki előkészítése lelassult, mert a több mint ezer méter mélységű függőakna építésénél a vártnál kedvezőtlenebbek a földtani viszonyok. örvendetes, viszont, hogy a gépipari termelés növekedése meggyorsult, a megyében, s ez, mint hangsúlyozták, döntően a gépi beruházások, a műszaki fejlesztés, valamint a termékszerkezet indokolt változtatásának eredménye.

/folyt köv./

16.45/p

1430

-31-

bb.46./ ülést tartott.....folyt/p

a mezőgazdasági ágazatok között a zöldségtermesztés fejlődik a legerőteljesebben a megyében. a zöldségfélék termőterülete az utóbbi három évben több mint 30 százalékkal, együttesen mintegy 1700 hektárral növekedett. így az ötödik ötéves terv időszakára előirányzott területfejlesztést máris jelentősen túlteljesítették a megye nagyüzemei. a terület örömmel nyugtázták azt is, hogy a korábbinál nagyobb az érdeklődés heves megyében a szőlőtelepítés iránt: az ötödik ötéves terv programjának megfelelően, már a tervidőszak első felében csaknem annyi szőlőt telepítettek a mátraalján és az egri történelmi borvidéken, mint amennyit a negyedik ötéves tervben összesen. /mti/

..-

bb.47. szolnok megyei országgyűlési képviselők tanácskozása

end/kz/p ie

1978. december 13.

tovább kell erősíteni a társadalmi tulajdon, a közös vagyion védelmét - hangsúlyozták az országgyűlési képviselők szolnok megyei csoportjának szerdán a rákóczi falvai rákóczi tsz-ben tartott ülésén. szóvá tették a tanácskozáson azt az új jelenséget, hogy a termelőszövetkezetekben emelkedett a külső lopások száma, de ugyanakkor a gazdaságokon belül is nőtt a közömbösség, kevesebb az intő szó azokkal szemben, akik eltulajdonítják a közös vagyont, vagy hanyag, rossz munkájukkal okoznak kárt. a tanácskozás házigazdája, a rákóczi tsz, a szocialista brigádokra, a becsületesen dolgozó tagokra támaszkodva mindeneke-lőtt a megelőző, nevelő munkára kívánja fordítani a nagyobb figyelmet. olyan közösségi légkört akarnak teremteni, amelyben elítélik a hanyagokat, a köztulajdon herdálóit. természetes, hogy következetesen felelősségre vonják azokat is, akik vétnek a közösségi vagyion ellen. /mti/

..-

bb.48. a felnőttoktatás helyzetéről tárgyalt a bács-kiskun megyei tanács végrehajtó bizottsága

rap/kz/pm ie

1978- december 13.

a munka mellett tanuló dolgozókat nagyobb megbecsülésben kell részesíteni, hogy jobban kedvet kapjanak hiányos iskolai végzettségük pótlásához - hangoztatták a bács-kiskun megyei tanács végrehajtó bizottságának szerdai ülésén, amelyen a felnőttoktatás helyzetét vitatták meg.

/folyt köv./

17.00/p

-32-

1740

bb.48./ a felnőttoktatás.....folyt/p

az oktatáspolitikai határozat hatására bács-kiskun megyében is elterjedtek az új és korszerű felnőttoktatási formák, nőtt a tanulást vállaló dolgozók száma, a tanulási kedvet azonban több tényező hátrányosan befolyásolja.

kiderült például, hogy a „160 órás”, általános iskolai oktatás keretében - a rövid tanulmányi idő miatt - csak a jobb képességűek tudják elérni a kívánt eredményeket. sok esetben hiányzik a munkahelyi támogatás is. ugyanez mondható el a felnőtt szakmunkásképzésről. számos vállalatnál, üzemben csak hangoztatják a tanulás szükségességét, de nem alkalmazzák az egyéni meggyőzés hatásosabb módszerét. nem kevésbé csökkenti a tanulási kedvet, hogy a szakmunkások nem, vagy alig keresnek többet mint a segéd- vagy betanított munkások, illetve hogy a szakmunkásbizonyítvány birtokában is betanított vagy segédmunkás beosztásban dolgoznak tovább. mindezek ellenére bács-kiskunban az utóbbi években nőtt a szakmunkásképzésben résztvevő felnőtt dolgozók száma, de korábban sem olyan mértékben, mint azt maguk a vállalatok igényelnék. a végrehajtó bizottság határozata megállapítja, hogy az iparitanuló intézetek nappali tagozatos létszáma egyelőre nem bővíthető, ezért a vállalatoknak elsősorban saját dolgozóik továbbképzésével kell biztosítaniuk a szakmunkás-utánpótlást. növelni kell a felnőttoktatásban résztvevő dolgozók számát a megyében. ennek érdekében az iskolák, a munkahelyek és a tanácsos szervezetek jobb együttműködésére lesz szükség. a helyi tanácsoknak ki kell dolgozniuk a jövő évekre szóló, s már a hatodik ötéves tervre is előremutató felnőttoktatási programokat. /mti/

..-

bb.49. Lázár György a xii. kerületben

t don/zfné/p pr ie

1978. december 13.

Lázár György, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke szerdán a főváros xii. kerületébe látogatott. elkísérte Bozsó László, a budapesti pártbizottság titkára.

/folyt köv./

17.1/p

-33-

1745

bb.49./ Lázár györgy.....1.folyt/p

a vendégeket a pártbizottság székházában a kerület párt- és állami vezetői fogadták, majd tóth jános első titkár adott tájékoztatást a városrész életéről, a gazdasági és tudományos tevékenységről, az egészségügyi és a közoktatás helyzetéről, valamint a pártbizottság munkájáról. a több mint 86 ezer lakosú budai kerület fejlődésében meghatározó jelentőségű a helyi vállalatok és intézmények tevékenysége: a termelő-szolgáltató üzemek és a különböző intézetek kollektívái évről-évre mind nagyobb részt vállalnak a fejlesztési tervek megvalósításából, a gondok enyhítéséből. a kerület az ötödik ötéves tervidőszakban 183 millió forint értékű beruházással gyarapodik, a lakosság alapvető ellátását szolgáló, főként kommunális, egészségügyi és kulturális területen.

Lázár györgy ezután a vendéglátók társaságában a magyar optikai műveket kereste fel, ahol posch gyula vezérigazgató és juhász béla, a pártbizottság titkára köszöntötte. a házigazdák elmondták, hogy a vállalat termelési értéke évente megközelíti az egymilliárd forintot, és ebben jelentős arányt képviselnek a számítástechnikai gyártmányok. jó eredményeket érnek el a műszaki fejlesztésben, amire bizonyosság, hogy minden második termékük jól értékesíthető külföldön. a most a folyamatos munkarend bevezetésére törekszik, mivel a programvezérlésű műszerek és berendezések hatékonyan csak így használhatók ki. a tájékoztató után a vendégek megtekintették a nagyteljesítményű finommechanikai alkatrész-forgácsolást, a laboratóriumi, a geodéziai és a számítástechnikai műszerek szerelését.

a kerületi látogatás a központi fizikai kutató intézetben folytatódott, ahol szabó ferenc, főigazgató és hegedüs jános, a pártbizottság titkára mutatta be a kutatóhelyeket. több mint kétezer dolgozó négy kutatási -a részecske - és magfizikai; a szilárdtest; az atomenergia; valamint a mérés- és számítástechnikai- területen fejti ki tevékenységét, a tudománypolitikai irányelvek szellemében. az alapkutatások kézzel fogható eredményei a gyakorlatban, az alkalmazott kutatásokban öltöttek testet. a munka hatékonyságának növelésére az intézet széles körű tudományos együttműködést alakított ki a hazai és a külföldi intézetekkel. kiemelkedően gyümölcsöző kapcsolatok jöttek létre a szovjetunió intézeteivel. a vendégek megtekintették a kísérleti atomreaktort s ennek számítógépes vezérlését, megismerkedtek a számítógéprendszer fejlesztésével, valamint több kutatási témával.

/folyt köv./
17.20/p

1780

-34-

bb.49./ Lázár györgy.....2.foyt/p

Lázár györgy a mom-ban és a kfk-ban elismeréssel nyilatkozott a dolgozók munkájáról, érdeklődéssel hallgatta a fejlesztést célzó vállalati terveket, amelyek megvalósításához sok sikert kívánt.

a minisztertanács elnöke végezetül részt vett és felszólalt a kerületi pártbizottság kibővített ülésén. tájékoztató hangzott el a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának december 6-i üléséről, a kerületi vállalatok idei munkájáról és jövő évi feladatairól./mti/

-35-

bb.50. munkaerőhelyzet és munkaerőpolitika - országos elméleti tanácskozás salgótarjánban

csiz/ny kz ie

1978 december 13.

kétnapos országos elméleti tanácskozás kezdődött szerdán a nógrád megyei pártoktatási igazgatóság salgótarjáni székházában a hazai munkaerőhelyzet alakulásáról és termelésre gyakorolt hatásáról. a vitaindító előadást trethon ferenc munkaügyi miniszter tartotta. többek között arra hívta fel a figyelmet, hogy a munkához való jog az embernek a legteljesebb létbiztonságot jelenti. ezt azonban a munkával járó köteleességek teljesítésével kell megalapozni, ha úgy tetszik, viszonyozni az egész társadalom szintjén. vitába szállt a miniszter azokkal, akik szerint nálunk munkaerőhiány van. mint hangoztatta, éppen ellenkező a helyzet: bármerre járunk, mindenütt relatív munkaerőfelesleggel, a meglevő munkaerő nem megfelelően szervezett, saját lehetőségeinkhez képest is alacsony színvonalú kihasználásával találkozunk. a munkaerőhiány emlegetése veszélyes vállalati pszichózist teremtett. nem a következetesebb, ésszerűbb munkaerőgazdálkodáshoz, hanem valami egészen különös liberálistizmushoz vezetett, s ráadásul a munkaszervezés mulasztásait is a munkaerőhiány köpönyegébe rejtette. el kell érünk, hogy jövőt formáló tevékenységünkkel ne termeljünk újra a munkaerőhelyzet jelenlegi feszültségeit, sőt a feszültséget fokozatosan fel kell oldani.

/folyt köv/

-35-

17.20/ny

1810

bb 50. / munkaerőhelyzet ...folyt/ny

a munkaügyi miniszter előadása után korreferátumok hangzot-
tak el a foglalkoztatási struktúra és a társadalmi struktúra, a
termelési szerkezet és a munkaerő szerkezet válto-
zásainak kölcsönhatásáról, a pályairányítás és a szakképzés-to-
vábbképzés mai és távlati feladatairól, a társadalmi munkaidő alap
növelésének forrásairól.

a csütörtökön folytatódó tanácskozás megnyitóján részt-
vett grósz károly, az mszmp központi bizottságának osztályvezető-
je és géczai jános, a nógrád megyei pártbizottság első titkára
is./ mti/

.-

bb 51. elhunyt földvári ferenc

1 da/ny pr ie

1978 december 13.

hatvannégy éves korában elhunyt földvári ferenc, a lapkiadó
vállalat sajtódokumentációs központjának nyugalmazott vezető-
je. széles körű nyelvismeretével és szakmai hozzáértésével csak-
nem negyed századon át nyújtott felbecsül-
hetetlen segítséget az ujságíróknak.

hamvasztás utáni bucsuztatása december 21-én, 13.30 órakor
lesz a farkasréti temetőben./mti/

.-

bb 52. felhasználható 18 órától

testvér megyei komszomol küldöttség békésben

bty/ny ká ie

1978 december 13.

alekszandr viktorovics fionovnak, a penza megyei komszo-
mol bizottság titkárának vezetésével szerdán testvérmegyei küldött-
ség érkezett békéscsabára. tiznapos itt tartózkodásuk alatt a
szovjet fiatalok részt vesznek az ifjusági parlamenteken, aktíva
értekezleteken, ellátogatnak üzemekbe, intézményekbe./mti/

.-
-36-

17.25/ny

1815

bb 53. ülést tartott az országgyűlés jogi, igazgatási és igaz-
ságügyi bizottsága

t gy/pá/ny pr ie

1978 december 13.

győri margit, az mti parlamenti tudósítója jelenti:

az új büntető törvénykönyv megalkotásának alapvető célja,
hogy összhangot teremtsen társadalmi, gazdasági viszonyaink fej-
lődése és azok büntetőjogi védelme között. négyesztendő elő-
készítő munka után olyan törvénykönyv-tervezet kerül hamarosan
az országgyűlés elé, amely megfelel társadalmunk jelenlegi fej-
lettségének és várható fejlődésének - állapították meg az or-
szággyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottságának szer-
dai ülésén. a képviselők gajdócsi istván elnökletével mondták
el véleményüket, fűztek észrevételeket az új btk alapos szak-
mai és széleskörű társadalmi vitában formált tervezetéhez.

a tanácskozáson - amelyen részt vett szakács ödön, a leg-
felsőbb bíróság elnöke és szijártó károly legfőbb ügyész - mar-
kója imre igazságügyminiszter adott tájékoztatást a büntetőjogi
szabályok főbb változásairól.

a beszámolót követő vitában antalfy györgy csongrád megyei
képviselő nagyra értékelték, hogy a kodifikációs munkában hasz-
nosították a bírói gyakorlat, valamint a hazai és a külföl-
di jogtudomány tapasztalatait, eredményeit is, csakugy, mint az
új szocialista büntető törvénykönyvek, vagy a fejlett kapitalis-
ta országok büntetőjogi szabályozásának eredményeit. nezárl fe-
renc budapesti képviselő hozzáfűzte: a tervezet egyik fő erénye,
hogy egyszerűbben s a korábbinál is közérthetőbben fogalmaz.
helyeslte azt is, hogy a törvénytervezet, a jelenlegi szabályozás-
tól eltérően kihagy néhány olyan gazdasági bűncselekményt, ame-
lyek ellen a büntetőjogon kívüli eszközökkel hatékonyabban lehet
fellépni. ugyanis a gazdaságirányítás jogi felelőségi rendszeré-
nek csak a legsúlyosabb és a végső esetben alkalmazható része a
gazdasági bűncselekményekért való büntetőjogi felelősség. a gazdál-
kodás fegyelmét sértő magatartásokkal szemben a tapasztalatok
szerint hatékonyabb eszköznek bizonyulnak a munkajogi vagy a pol-
gári jogi szankciók. viszont -mint mondotta - a legkorszerűbb jo-
gi eszköz sem képes e bűncselekmények visszaszorítására
akkor, ha nem javul lényegesen a munkahelyeken a bizonylati fe-
gyelem, az ellenőrzés. éppen a népgazdaság elleni bűncselekmé-
nyeknél riasztó jelenség: legtöbbször „alkalom szüli a tolvajt,,
vagyis a csalások, sikkasztások egy része a hiányos ellenőrzések-
re vezethető vissza.

/folyt köv/
17.45/ny

-37-

1820

bb 53. / ülést tartott ...1.folyt/ny

mátay pál fejér megyei képviselő helyeselte, hogy a tervezet szerint értékre való tekintet nélkül súlyosabb büntetéssel sújtják majd, ha a devizagazdálkodás megsértésének körében a lopást, a rongálást és az orgazdaságot muzeális tárgyakal követik el. fontos ez az új rendelkezés, hiszen muzeális értékeink fosztogatásával, rongálásával, vagy kicsempészésével, a nemzeti vagyont ért kárt sokszor pénzben ki sem lehet fejezni. ugyanakkor javasolta, hogy a büntetőjogi védelmet hasonló módon terjesszék ki műemlékeinkre is. messzemenően egyetértett azzal, hogy az új btk tervezete változatosabb, differenciáltabb felelősségre vonást tesz lehetővé, büntetési rendszere korszerűbb. bodogán jános veszprém megyei képviselő üdvözölte a törvényjavaslatnak azt a passzusát, amely szerint szigorubban kell büntetni azokat, akiket azonos vagy hasonló bűncselekmények miatt korábban már elítéltek. a visszaeső bűnözők elleni hatékony fellépés a btk egyik fontos feladata. ugyanakkor felhívta a figyelmet: annak körülhatárolása, hogy mely bűncselekmények sorolhatók a „hasznoló”, kategóriájába, a legfelsőbb bíróság állásfoglalását igényli. ezzel kapcsolatban szakács ödön elmondta: a legfőbb bírói fórum az új büntető törvénykönyv hatályba lépéséig, várhatóan 1979. július 1-ig - felülvizsgálja valamennyi korábban kiadott elvi állásfoglalását, iránymutatását, s elvégzi mindazokat a jogértelmezési feladatokat, amelyek az egységes jogalkalmazáshoz nélkülözhetetlenek.

barta lászló szolnok megyei képviselő rámutatott: a vagyon elleni bűncselekmények büntetőjogi és szabálysértési kategóriái között a jelenlegi 500 forintos értékhatár helyett, a törvényjavaslat ezer forintot állapít meg. ez helyes megoldás mondotta, a véleményéhez csatlakozott földvári józsef / baranya m/ is - mivel ilyen módon csak a valóban fokozottan veszélyes cselekmények elbírálása hárul majd a bíróságokra. ugyanígy a tanácsai hatóságokra vár majd néhány csekély súlyú ügy elbírálása. hangsúlyozta: a szabálysértési hatóságok megnövekedett feladataikat csak munkájuk feltételeinek javításával tudják ellátni. erről szólt raft miklós, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnökhelyettese is, aki elmondta: a tanácsai szabálysértési hatóságok évente 120-130 ezer ügyet intéznek, ebből mintegy 30-40 ezer esetben eljárást is lefolytatnak. a btk korszerűsítését követően várhatóan duplájára nő majd az eljárásban hozott határozatok száma. mindez azt sürgeti, hogy megfelelő szakemberekkel erősítsék meg a hatóságokat.

/folyt kv/
17.55/ny

-38-

1900

bb 53. / ülést tartott .2.folyt/ny

szokola károlyné somogy megyei képviselő a társadalmi vita tapasztalatai alapján szorgalmazta: nagy figyelmet kell fordítani a közvélemény helyes tájékoztatására, az új büntető törvénykönyv céljának, rendelkezéseinek árnyalt és részletes bemutatására. czeplédi lászlóné győr-sopron megyei képviselő az önálló bűncselekménnyé nyilvántított terrorcselekmények, repülőgép eltérítések törvényi szintű meghatározásával kapcsolatban mondta el véleményét. juhász tiber bács- kiskun megyei képviselő helyeselte, hogy az új törvénytervezet szerint a jövőben önálló büntetésként is kiszabható például a járművezetéstől eltiltás.

ezután a képviselők megvitatták a jövő évi állami költségvetésről, valamint a tanácsok 1979. évi előirányzatairól szóló javaslatot. kállai lajos pénzügyminiszterhelyettes tájékoztatójában elmondta: a költségvetés tervezete a jelenlegi szűkös pénzügyi helyzetet figyelembe véve is fontosságának megfelelően gondoskodik az egészségügyi intézmények és a szociális feladatok személyi és tárgyi feltételeinek javításáról. a tanácsok jövőre csaknem 14 milliárd forintot használhatnak fel egészségpolitikai célok megvalósítására. továbbra is előtérben áll az oktató-nevelőmunka feltételeinek javítása, az utak-hidak karbantartására, felújítására mintegy 3 milliárd forint áll a tanácsok rendelkezésére, a lakóházjavítási teendők ellátását az ideinél és több, mintegy 7 milliárd forint szolgálja: ez lehetőséget nyújt az elmaradt felújítások pótlására, és a lakóházkorszerűsítések gyorsítására is.

a vitában felszólt prieszol olga / budapest/, szokola károlyné / somogy megye/, szücs gábor / hajdu megye/ és s. hegedüs lászló / pest megye/ képviselő./mti/

-. -

bb.54. bemutatkozó látogatás

s/p pr ie

1978. december 13.

lázár györgy, a minisztertanács elnöke és apró antal, az országgyűlés elnöke bemutatkozó látogatáson fogadta dorothy jane armstrong-ot, kanada rendkívüli és meghatalmazott nagykövétét./mti/

-. -

18.00/p

-39-

1905

bb.55. építésügyi automatizálási konferencia

tóa/kz/p ie

1978. december 13.

a megvalósulás szakaszába érkezett az építőipari és építőanyagipari termelés komplex gépesítése és egyes termelői munkafolyamatok automatizálása - jelentették be a hévizen rendezett 2 napos országos építő-és építőanyagipari automatizálás fejlesztési konferencia szerdai megnyitóján. az építő-és építőanyagipari termelés hatékonyságának növelése, a munkaerővel való ésszerű gazdálkodás - hangoztatták a továbbiakban a folyamat további erősítését sürgeti. olyan korszerű technológiákat és anyagokat kell megalkotni és alkalmazni gépesítési rendszerek létrehozásával, amelyek megváltoztatják az építés jellegét.

a konferencián résztvevő szakemberek az eredmények között könyvelték el a betongyárak automatizálását jelenleg 18 nagyteljesítményű betongyár működik az országban, amelyek kevés emberi erővel, nagy termelékenységű jó minőségű építőanyagot állítanak elő. megvalósult a házgyári termelés számítógépes irányítása, automata gőzölő, érlelő berendezés működik a debreceni házgyárban. elismerést váltott ki a gumikonténeres égetésmész-rakodás és szállítás kidolgozása, amit már műtrágya szállításkor is alkalmaznak - kifogásolták viszont, hogy a kidolgozott technológiák, eljárások, az automatizálás ipari bevezetése, alkalmazása lassan halad, túlságosan hosszú idő telik el, amíg egy-egy műszaki újdonságból valóban termelő berendezés lesz.

a konferencia csütörtökön a következő évek automatizálási, műszaki feladataival foglalkozik./mti/

bb.56. időjárásjelentés

pá/p ie

1978. december 13.

a meteorológiai intézet jelenti 1978. december 13-án, szerdán este:

változékony, enyhe idő

várható időjárás csütörtök estig: változóan felhős, időnként, esős, záporos idő várható. megélénkül, sőt időnként megerősödik a szél. a hőmérséklet kora délután 9-14 fok között lesz.

/mti/
18.35/p

-40-

1910

bb.57. Luca, Luca kitty-kotty...

igó-cse-szel-káp-kör/kz/p ie

1978. december 13.

a falvakban kihalófélben vannak, a városokban viszont most terjednek a Luca jeles napjához, december 13-hoz fűződő népszokások. az utóbbi, természetesen, közvetlen összefüggésben van azzal, hogy az utóbbi évtizedekben magánszámu falusi költözött a városokba.

baranyában az idén a legáltalánosabban a Luca-napi buzavetést gyakorolták. tányérkába buzamagot szórtak, vízzel meglocsolták és az ablakba helyezték. a szokás eredete a régmúlt századokba nyulik vissza, amikor a Luca-buzának még termésjósító szerepe volt a földművelő családokban. azt tartották ugyanis, hogy a téli napfordulótól - december 21-ig - kizöldellő parányi vetés megmutatja: hogyan kel és fejlődik a mag, milyen lesz a termés a következő esztendőben. az ősi gazdahagyomány napjainkra természetesen elveszítette eredeti értelmét, de a szép szokás fennmaradt, sőt ma már városhelyt is divik. pécssett olyanok is átvették a Luca-napi szokást, akik nem laktak falun és korábban nem is hallottak róla. s nemcsak otthon, hanem számos munkahelyen is vetettek buzát. karácsonykor az arasznyi magasságu zöld vetést a fenyőfa alá állítják, középebe gyertyát vagy mécseszt állítanak, s az ünnep estéjén meggyújtják.

a 40-es években még országszerte általánosan gyakorolt Luca-napi szokást - a kottyolást - ma már csak helyenként elevenítik fel, s ott is már inkább csak a gyerekek szórakozása. ahjdan a legények tiszte volt a szerencsekivánásnak ez az ősi formája.

győr-sopron megyében a szigetköz és a rábaköz erősen hagyományörző községeiben indultak a gyerekek „lucázni”, „somoiban” elsősorban a délszláv nemzetiségi községekben eleven a szaporaság-varázsló hagyomány, vasban pedig a forgalomtól elzárt apró falvak népe ápolja a szokást. a néhány évtizede még kinos-pontosan betartott formákra most már nem nagyon ügyelnek, szinte mindenütt már csak a rigmus az eredeti: „kitty-kotty, galagonya kettő, annyi csirkéje legyen a háziasszonynak, mint az égen a csillag .... annyi tojást tojjanak, mint a földön a fűszál... olyan vastag szalonnájuk legyen, mint a mestergerenda....”

/folyt köv./
18.45/p

1915

-41-

bb.57./luca.....folyt/p

borsod megye hegyvidéki falvaiban még ma is divatos a „legényvizsga”, a legények szalmát szórják el a lányos házak környékén, s reggel megvizsgálják, összesperték-e. a későnkelő lányok rosszul vizsgáztak, s ezt a rossz osztályzatot hajdanában számon is tartotta a falu népe. lucához kapcsolódó érdekes borsod megyei hiedelem az is, hogy a lucák házszántosak. nincs is ezen a vidéken egyetlen luca se. ezen az idegenkedésen az sem tudott változtatni, hogy e név ujabban az ország más vidékein a legdivatosabbak között szerepel./mti/

-. -

bb.58. ülést tartott az országgyűlési képviselők budapesti csoportja

t me/pá/p ie

1978. december 13.

az országgyűlési képviselők budapesti csoportja szerdán ülést tartott a hazafias népfront budapesti bizottságának székében. békési lászló, a fővárosi tanács elnökhelyettese a főváros ez évi tervének teljesítéséről és a városfejlesztés 1979. évi tervéről tájékoztatta a képviselőket.

elmondta többek közt: a főváros idei fejlesztési terve csaknem teljes egészében megvalósul. kivétel a lakásépítés: az év végéig az előirányozottnál mintegy ezerrel kevesebb, nem egészen 17 ezer lakás készül el. ebben az esztendőben 5100 lakást ujitottak fel és ezer lakást korszerűsítettek a fővárosban. a közművesítési programot hiánytalanul végrehajtják, s 40 ezer köbméteres víztároló átadásának eredményeként folyamatos a vízellátás. a terv szerint fejlődött a gyermekintézmények hálózata: a bölcsődei helyek száma 1100-zal, az óvodai helyeké 2200-zal, az általános iskolai tantermek száma pedig 220 -szal gyarapodott. ezek zömét azonban csak a következő évben adják át. a fejlesztés ellenére a gyermekintézmények még mindig zsúfoltak.

az eredmények közt említette az elnökhelyettes, hogy több mint 18 ezer négyzetméternyi kereskedelmi egységeket adtak, illetve adnak át rendeltetésének. december 22-én megindul a forgalom a könyves kálmán köruti felüljáró nagyváradi tér és ecseri ut közti szakaszán, az év utolsó napjaiban pedig a sibrik utcai felüljárón. az 1979. évi célok a főváros további dinamikus fejlesztését segítik elő./mti/

-. -

19.10/p

-42-

1980

bb.59. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 1978. december 13-án 14-órától zárásig

p ie

1978. december 13.

27. kiállítás
28. itti kollokvium
29. ülést tartott az országgyűlés külügyi bizottsága
30. új izotop
31. több villamosenergia
32. a tolna megyei tanács...
33. kormányrendelet
34. kötelező talajvizsgálat
35. idegenforgalmi jubileum
36. lakóházak szépségversenye
37. tízéves együttműködés
38. minőségellenőrzések
39. ábrahám kálmán tájékoztatója
40. csak hét panasz....
41. a hazafias népfront szervezési közjogi bizottságának ülése
42. bevált az új óvodai nevelési program
43. végső bucsu
44. aczél györgy látogatása
45. gáspár sándor látogatása
46. ülést tartott
47. képviselők tanácskozása
48. a felnőttoktatás helyzetéről
49. lázár györgy látogatása
50. munkaerőhelyzet
51. elhunyt földvári ferenc
52. komszomol küldöttség
53. ülést tartott az országgyűlés jogi bizottsága
54. bemutató látogatás
55. konferencia
56. időjárásjelentés
57. luca, luca
58. ülést tartott az országgyűlési képviselők bp csoportja
59. hirjegyzék

/mti/

-. -

21.20/p

-43-

2120

v é g e

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: bajnok zsolt
szerkesztette: halasi györgy
izsák erika